

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీ భగవచ్చస్తోత్రం జితనాస్తోత్రమ్.

ఇతః

పరమకారుణికరావ

పెరియనాచ్చాప్పిళ్ళై యరుళిచ్చెయ్త

వ్యాఖ్యానముమ్,

విద్యుజితనై కళుక్కుమ్ పదస్త్రయమ్.

ఇతు

శ్రీమాన్, పుదుప్పట్టు - తిరువేంకటాచార్యరాల్

సహకృత పరిశోధిక్కుప్పట్టు

శ్రీవైష్ణవగ్రంథముద్రాపకసభైయారాల్,

చెన్నై,

శ్రీనికేతనముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చిడప్పట్టు.

విజయతేతరామ్.

సిద్ధార్థినామ సంవత్సరమ్

1919

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీ వెషవ గ్రంథము ద్రాపక సభ (లిమిటెడ్)

ఈసభలో తెనుగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రంథములు,

రూ. అ. పై.	రూ. ఆ
౧. రామచరమశ్లోకము ౦-౧-౬	౨౧. మూడో డిటా ౦-౬
౨. భారతాది తనిశ్లోకము ౦-౨-౬	౨౨. నాల్గవ డిటా ౦-౩
౩. దుష్కరశ్లోకటిప్పణి ౦-౨-౬	౨౩. తిరువిరు త్తమ్ (వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరై ప్రతిపదతాత్పర్యసహితం) ౨-౪
౪. కాణ్డిల్వలికెప్ప పరమధర్మకాస్త్రము (తాత్పర్యసహితము) ౦-౯-౦	౨౪. తిరువాళిరియమ్ (వ్యాఖ్యానాది సహితము) ౦-౩-
౫. ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారు ముద్దప్రమాణ తిరుట్టుసహితం ౧-౬-౬	౨౫. పెరియతిరువందాది ౦-౩
౬. రహస్యత్రయమీమాంసా భాష్యమ్ ౧-౪ సంపుటం ౧-౮-౦	౨౬. తిరువెళ్ళిక్కుల్ తిరుక్కై ౦-౨-
౭. డిటా ౨-౪ సంపుటం ౦-౯-౦	౨౭. శిటియతిరుమడల్ ౦-౫-
౮. పరవర్తహస్యమ్ ౦-౮-౦	౨౮. పెరియతిరుమడల్ ౦-౩-
౯. చతుష్కోకినవ్యాఖ్యానమ్ ౦-౬-౬	౨౯. ఇరామానుకనూల్ ద్దనాది ౧-౧౨-
౧౦. చరమశ్లోకటిప్పణి ౧-౮-౬	౩౦. శ్రీవచనధూషణమ్ ౧-౧౨-
౧౧. శరణభ్రాంతిచారమ్ ౦-౨-౦	౩౧. ప్రపత్త్యసహాయతవిచారమ్ ౧-౧-
౧౨. తిరుప్పల్లాణ్డు ౦-౭-౬	౩౨. నాయమాత్మా భాష్యమ్ ౦-౨-
౧౩. తిరుప్పావై మూవాయిరప్పడి అరుముదసహితమ్ ౧-౫-౬	౩౩. యమకరత్నాకరమ్ ౨-౧౧-
౧౪. తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికల్ ౦-౧౩-౦	౩౪. దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వ దీపమ్ ౨-౦-
౧౫. తిరుప్పావై ఆటాయిరప్పడి ౧-౮-౦	౩౫. తత్త్వసంగ్రహమ్ ౦-౨-
౧౬. నాయ్చ్చియార్ తిరు మొట్టి ౧-౧౦-౬	౩౬. గురుపరమపూరప్రభావమ్ ౨-౧-౬
౧౭. పెరుమాళ్ తిరు మొట్టి ౦-౧౨-౬	౩౭. యతీంద్రప్రపణప్రభావమ్ ౦-౧౨
౧౮. కణ్డినుణ్ శిటుత్రామ్ము వ్యాఖ్యానమ్ ౦-౧౫-౬	౩౮. సమృద్ధిదాయ అకరాతి ౧-౧౩
౧౯. ముదల్ (తిరువందాది) వ్యాఖ్యానారు ముద్దప్రతిపదసహితము ౦-౧౦-౦	౩౯. స్తోత్రరత్న వ్యాఖ్యానమ్ ౦-౩
౨౦. రెండో తిరువందాది ౦-౬-౦	౪౦. గద్యత్రయవ్యాఖ్యానం ౧-౦
	౪౧. ఆచార్యహృదయం ౨ ప్రక రణములు ౨-౦
	౪౨. తాత్పర్యదీపికై ౨-౪.
	౪౩. జితన్తాస్తోత్రవ్యాఖ్యానమ్ ౦-౬-

పై కనుపరిచిన గ్రంథములకన్నిటికిని బైబిల్ చార్జ్ ప్రత్యేకము.

మ. తిరువేళ్ళడముడయానయ్య,

కార్యదర్శి ధనాధికారి,

నెం. ౩౧ వెంకటాచలమొదలివీధి చెన్నపట్టణం

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పరమకారుణికరాన కేశియవాచ్చాన్నిశ్చై యరుళిచ్చెయ్త

వ్యాఖ్యానసహితమాన

జితన్త్రాస్తోత్రమ్.

శ్రీమత్కృష్ణ సమాహ్వయ సమోయాముననూనవే ।
యత్కటాక్షణ లక్ష్మణాం సులభ శ్రీధరస్సదా ॥

అ వ తా రి కై.

జితన్త్రాయావతు. ఋగ్వేదఖిలమ్; తత్ప్రప్రతిపాదన పరమాన
శ్రీ పురుషనూక్తమ్ సర్వశ్రుతికళిలుమోతి పోరుమాపోలే, ఇతు
పుష్-శ్రీశాస్త్ర త్రిలుమ్ ఇతిహాసపురాణజ్ఞళిలుమ్ “మహామన్త్రమ్”
ఎన్దు తిరుమన్త్రోహతి పరమరహస్యమాకచ్చొల్లి పోరుమ
తోన్దు.

వేదాక్షరరాశియాకిల్ పారుషేయమాన ఇతిహాసపురాణ
జ్ఞళిలే ఎఱ్ఱుతి ప్పడిత్తు పోరువా నెన్నెన్నిల్;—ఖిలమాకిటతు -
అప్రహతం స్థానమ్; సూత్రకారకళో ఖిలసహితమాక త్తాజ్ఞ శధ్య
యనమ్ పణ్ణిపొన్దవర్క శాకైయాలే, స్మార్తవిధానజ్ఞళిలే మన్త్ర

మాక వినియోగిత్తు పోరానిష్టార్కళితే. ఇప్పుడి ఇతిహాస పురాణ జ్ఞళితే శ్రీశాస్త్రాత్మితే “ జత న్తథితి మన్తేణ ” ఎన్తు మన్తమాక వినియోగిత్తు పోరుమతోన్తు.

శ్వేతద్వీపవాసికళో షీరాభినాథనుడైయ సాన్దర్యాదికళితే తోన్త్రోద్రీడుపట్టు చొప్పిల్లుమ్స్తోత్రమ్; ఇతుక్కు స్తోత్రత్వముమ్- * స్తవ ప్రియనుక్కు ప్రియతమమాకై.

బ్రహ్మాదికళుక్కు దుమ్మోపమాన స్థల త్తిలే తోన్త్రోద్రీనవితు- ఇతిహాసపురాణజ్ఞళితే ఎఱుతిప్పడిక్కుమ్మడి సులభమానపడి యె న్నినిల్;—ఇమ్మన్త్రుక్కు, ప్రతిపాద్యనాన షీరాభినాథనై త్తిరుపడిత్తోవాదరిత్తు శ్రీ నారదభగవాన్ శ్వేతద్వీప త్తిలే శెన్త వళవిలే, ఏకత ద్విత త్రితర్కళో తపస్సుపణ్ణ క్కణ్ణ ఇనర్కళుక్కుమ్ కిట్టప్రెణ్ణాతవిషయత్తై నమ్మాల్ కాణముడియాతెన్తు మీణ్ణ, అవర్ కళైక్కుఱిత్తు “ఎనక్కు చెయ్యవడుప్పతెన్” ఎన్తు కేట్ర, “ఇత్తి రుమాళిక్కుళే శ్వేతద్వీపవాసికళో షీరాభినాథనై క్కణ్ణ పణ్ణమ్ స్తోత్రమ్ నెడునాళే నాజ్గళో తపస్సుపణ్ణకీఱో మాకై యాల్ జ్ఞాతవ్యమాయ్త్తు; ఎజ్గళోపక్కలిలే ఇత్తై లభిత్తు అనుసన్ధి” ఎన్న, అవనుమ్ అవర్కళోపక్కలిలే జితనైయై లభిత్తుపోరానిఱ్కు, జయన్త మెన్గిఱ పర్వత త్తిలే భగవదుపాసనమ్ పణ్ణకిఱ బ్రహ్మనై వద్దు అనువ రిత్తు ప్పిఱన్దవృత్తాన్తత్తై అవనుక్కు విజ్ఞాపిక్కు, “ఎనక్కు అన్దస్తోత్రత్తై చొర” ఎన్తు శ్రీనారదభగవాన్ పక్కలిలే గ్రహితాన్ కుటుమ్బి; అవన్ పక్కలిలే పుక్కుతాకై యాలే ఇతిహాసపురాణజ్ఞళితే ఎఱుతప్పట్టు భగవత్పరరా యిరుప్పా రెల్లార్క్కుమ్ లభిక్కుమ్మడి సులభమాయ్త్తు; ఇతు జతనైయినుడైయ అవతారమ్.

ఇతు తన్నుడై యుక్తయై యనుసన్నితాల్ ప్రపత్తిక్కు
వ్యాఖ్యానమా యిరుక్కిటతు. ప్రాప్య ప్రాపకజ్ఞ భిరణ్ణాయమ్
శొల్లుకిటతు. (జితత్) “ప్రపత్తిక్కు అధికారికల్-అజ్ఞరుమ్ సర్వజ్ఞ
రుమ్ భక్తిపరవశరు మెన్టు త్రివిధర్” ఎన్టు భట్టరరుభిచ్చయితారితే.
(౧) [అవిద్యాతో దేవే పరిబృథతయావా విదితయా స్వభక్తే
రూఘ్నావా జగతి గతిమన్యామవిదుమామ్ | గతి ర్గమ్యశ్చ సా
హరితి జితన్తాహ్వయ మనోరహస్యం వ్యాజప్రహే సఖలుభగవాన్
శౌనకమునిః] అజ్ఞనాకితాన్ భగవల్లాభత్తుక్కు త్తన్పక్కలిలే
జ్ఞానశక్త్యాదిక భిల్లాతవన్; సర్వజ్ఞనాకితాన్—“దేశకాల వస్తుక్కు
భావే పరిచ్ఛేదిక్కు వాణ్ణాత వైభవతైయుడైయవన్ ఈశ్వరన్”
ఎన్దిరుక్కైయాలే అనన్యసాధ్యనైర్దురుక్కుమవన్; భక్తిపరవశ
నాకితాన్—జ్ఞానశక్త్యాదిక భుక్తాయరుక్కుచ్చయితేయుమ్ అడైవు
పడ అనుష్ఠిక్కుమాట్టతవన్; ఇవర్కల్ మూవరుమ్ భగవద్విషయ
మొట్టియ వేటుపాయ ముడైన్దటియాతవర్కల్; ఇవర్కల్ భుక్కు.
ప్రాపకనుమాయ్ ప్రాప్యనుమాయరుక్కుమ్ సర్వేశ్వరనైర్దు జితన్త
యెన్టు పేరై యుడై తానమన్త్రహస్యతై సర్వజ్ఞనాన శౌనకభగ
వాన్ వ్యాఖ్యానమ్ పణ్ణప్పెటవతే యెన్దితార్.

(౧) “స్వత్వమాత్మని సజ్జాతమ్” ఎన్టుమ్, (౩) “ఆత్మదాస్యం
హరేస్వామ్యం స్వభావశ్చ” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిటపడియే ద్వయత్తుక్కు
కారియావాన్ - ఈశ్వరనుక్కే అనన్యార్హ శేషభూతనావానితే ;
ఇప్పడిప్పట్ట శేషత్వతై యుడైయ వివాత్సాక్, అనాదియాన
ప్రకృతి సన్నుతత్తాలేటియాతే, ఈశ్వరనుడైయ స్వామిత్వస్వాతి

స్వస్థై త్తజ్జాతలైయిలే యేటిట్టుక్కొణ్ణ ఆత్మాపహారికళాయ్ వర్తిప్పర్ కళ్.

ఆత్మాపహారిమావతు— అహజ్కార మమకారజ్జళ్; (౧) “ద్వ్యక్షరస్తు భవే స్మృత్యుః” ఎన్టుమ్, (౧) “మమేతి ద్వ్యక్షరో మృత్యుః” ఎన్టుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, (౨) “యానే యైనై యటి యకిలాతే యానేయన్తనతే యెన్తిరున్దేన్” ఎన్తితే అభియుక్తర్ వార్తై యుమ్; పాపజ్గళిల్ తలైయాన పాముమ్ ఇవ్వాత్కాపహారిమే. (౩) “యోస్యధా సన్తమాత్సాచమ్” ఇత్వాదికళిలే స్ఫుటమ్; పాప త్తుక్కు ప్రాయశ్చిత్తమ్ - ఇవ్వాత్కాభగవచ్చేషమెన్తాల్ వివాదమ్ పణ్ణాతిరుక్కై. (౪) “తేనచేద వివాదస్తే” ఎన్టుమ్, (౫) “ఉమ్ముయి ర్విషుడైయా నిడైవీషుశెయ్మినే” ఎన్టుమ్, (౬) “క్షేత్రజ్ఞస్యేశ్వరజ్ఞా నాద్విశుద్ధిః పరమామతా” ఎన్టుమ్ శొల్లక్కడవతితే.

ఈశ్వరన్ ఇప్పడి అహజ్కార మమకారగ్రన్తరాయ్ శద్దా దివిషయప్రవణరాయ్, అతిలే(౭) “పరమేశ్వర సంజ్ఞోఽజ్ఞ కిమన్యో మయ్యవస్థితే” ఎన్టుమ్, (౮) “ద్విధాభజ్యేయ మప్యేవం ననమే యన్తు కస్యచిత్” ఎన్టు మిరుక్కుమ్ హిరణ్య రావణాదికళైప్పిలే తన్నోడే యెతిరమ్ముకోత్తు నిఱ్ఱిఱ వాత్కాక్కళై ప్పార్ త్తరుళి, “ఇవై శాస్త్రమార్గజ్ఞళాలే తిరుత్త వొరుప్పట్టతల్ల; ఇవర్ కళుడైయ విషయప్రవణ్యమే పశ్చిగ్రాశాక సమ్ముడైయ వత్తుకుకళైయుమ్ శీలాదిగుణజ్జళైయుమ్ కాట్టిత్తిరుత్తువోమ్; ఇవర్ కళుడైయ పాపజ్గ లై త్తమైక్కు విషయమాక్కువోమ్” ఎన్టు వత్తియిట్టు. ప్రథమ

(౧) భార-అశ్వ-౫౧-౩౦. (౨) తిరువాయ్-౨-౯-౯. (౩) భార-అది-౪౭-౨౮

(౪) మను-౮-౯-౨. (౫) తిరువాయ్-౧-౨-౧. (౬)

(౭) వి-పు-౧-౧౭-౨౩. (౮) రా-య-౩౬-౧౧

త్తిలే రుచిజనకనాయ్ రుచిపిటధార్కు ఉపాయముమాయ్,
అతిలే నిష్ఠరానార్కు పాప్యనుమాయురుక్కు మ్బడియై చ్చొల్లు
కిఱతు-ఇప్పొబ్బనమ్.

ప్రాప్యప్రాపకజ్జలై ముతల్ శ్లోక త్తిలే సజ్గ్రహేణచ్చొల్లి,
మేలిల్ శ్లోకజ్జలా లే విస్తరిక్కిఱతెన్దు భట్టర్ నిర్వాహమ్. ముత
లిరణ్ణుశ్లోక త్తాలే ప్రాప్యప్రాపకజ్జలై చ్చొల్లి, మేలిల్ శ్లోకజ్జలా లే
అతు క్కడియాన శరణ్యతైయై చ్చొల్లుకిఱతాకవుమామ్; శరణ్య
తైయై ముతలిల్ శొల్లి ఉపాయోపేయజ్జలై చ్చొల్ల ప్రాప్తమాయి
రుక్క, పిన్నే శరణ్యతైయై చ్చొల్లువానెన్నెన్నిల్; " మునియేనా
న్ముకనిలే తిరువాణై యిట్టు ప్పిన్దు అతు పెఱావాణై యల్లామై
సాధితాప్పాలే ఇతువెన్దు తిరునత్తెయూరరైయర్ నిర్వాహమ్.

ప్రవేశమ్ ముద్గ్రహిత్తు.

జితం తే పుణ్డరీకాక్ష, నమస్తే విశ్వభావన ।

నమస్తేస్తు హృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ॥ (౧)

(ప్రతిపదమ్) హే పుణ్డరీకాక్ష=శైవ్యామరై హిస్త తిరుక్క-
ణ్ణలైయుడైయ వెప్పిరుమానే ! తే=ఉన్నా లే, జితమ్=జయమడై
యప్పట్టతు, హే విశ్వభావన=ఇంద్ర జగత్తైయుణ్డాక్కిన సర్వేశ్వరనే!
తే=నమః=ఉన్నై, శరణమడైకీతున్, హృషీకేశ=ఎన్ ఇన్రియణ్ణలై
విషయ ప్రవణమాకామై నియమిక్కుమననాయ్, మహాపురుష=అర్థి
కళుడైయ అపేక్షితజ్గలై మికవుమ్ కొడుక్కవల్ల పరమోదారనాయ్,
పూర్వజ=సృష్ట్యవతారాదికళాలే ఎతిర్ శూన్రళవుక్కు ఎన్నై అభి
ముఖమాక్కుకైక్కు ముత్పాడనాన సర్వేశ్వరనే! న-మః - అస్తు=
ఎనక్తాకై తవిర వేణుమ్; తే-అస్తు = ఉనక్కేయామ్బడి పణ్ణి యరుళ
వేణుమ్. (౧)

వ్యా:—ముతల్ శ్లోకతాలే ప్రాప్యనిష్కర్ష పర్యస్తమాక
వివన్ ప్రార్థిక్కుమ్బడియాక, ఈశ్వరన్ తన్నుకాలే తోట్టిత్తు
క్కొణ్ణపడియై చ్చొల్లుకిటతు.

(జితం తే) (౧) “యా తానుమ్ పల్లీ నీజుమ్ విరతమ్” ఎన్గిట
పడియే విషయాన్తరజ్గలై పుల్లీ, “ఎమ్బిరుమాన్ ముకత్తిర్
విత్తియేన్” ఎన్తు ఇవన్ ప్రతమకొణ్డిరుక్కు, ఈశ్వరన్ (౨) “తా
నొట్టివన్తు” ఎన్గిటపడియే విషయాన్తరజ్గళిల్ తువక్కై యటుత్తు
స్వరూపజ్ఞానతైయుణ్డాక్కి “అవశ్యమ్ ఉమ్మైక్కొణ్ణుత్తువిడన్”
ఎన్తుప్రతజ్గొణ్ణు, యాదృచ్చికమాక ఇవన్ విషయాన్తరజ్గళిలే నెక్కి

నిష్ఠవశవిలే (౧) “ఇరుద్ధా కణ్డకొణ్డ” ఎన్నిటపడియే తన్నుకై
క్కాట్టి జయిత్తు, ఇవన్ తోల్ల మైకణ్డ ప్రీతనాయ్ “తోల్ల
రాన్” ఎన్ఱు కేట్టరుళ, (౨) “తోల్ల మైకణ్డ మెప్పెరుమా
న్ నారణ్ణు” ఎన్నిటపడియే “జయస్తవ” ఎన్నితాన్.

తృతీయార్థే పక్షియాయ్— ఉన్నా లే జయమెన్నుతల్;
భావేనిష్ఠియాయ్ †ఉన్నుడైయ వితు జయమెన్నుతల్; బద్ధమడి
యాన సజ్కల్పమ్ అవనతు; అతిన్ సన్నిధియిలే కర్కమడియాక వద్ద
వివన్ సజ్కల్పమ్ జీవిక్కవ్రా; సర్వశక్తిసజ్కల్పత్తై విషయచపల
నుడైయ సజ్కల్పమ్ అట్టిక్కవో;

నామ్ ఎన్ఱొణ్డ ఉన్నై వెల్లవెన్న; (పుణ్డరీకాక్ష) అట్టకియ
కణ్డళాకిట బ్రహ్మస్మృతైయైడైయ పునక్కు వెల్లపుణ్డతతుణ్డో? చేత
సర్ చేతనజ్గళై యకప్పడుత్తువతు కణ్డళియాలేయాకై యాలే
తిరుక్కణ్డళాలే జయిత్తాయెన్నై; స్వతస్త్వనై ముత్తైయైక్కాట్టి మీ
ట్కలామ్; విషయప్రవణనై మీట్క అట్టకల్లతు పరికరముణ్డో?

(నమస్తే) ఆరత్తై ఆర్ వెన్టారెన్నిల్; ఆరాయ్ న్దవాతే ఉన్న
తై నాన్ అపహరిక్క ఎన్నై జయిత్తు, నీయే ఉన్నతైక్కొణ్డాయా
యిరున్దతు; (3) “అహమసి నమమ; భగవత ఏవాహమస్మి” ఎన్న
క్కడవతితే; నమశ్శబ్దమ్ శరణపర్యాయ మాకై యాలే ప్రపదన
మెన్నుపుమామ్; ఎజ్జనేయెన్నిల్; కణ్డళికిలే యాడుపట్టు మిడుక్కలు
కై యాలే అశక్తాధికారమాన పుపాయత్తై పుల్లొకితాన్ ప్రాప్య
త్తిల్ రుచిపిటన్దాల్ అత్తై లభిక్కుమ్ సాధనమితే అనన్తరమ్ తేటమ్;
అత్తై చొప్పిల్లుకిటతు. విషయాన్తరజ్గళితే తువక్కైయలుత్త పుపకా

రత్తుక్కు పృథ్వీపకారమాక ఎన్నా త్నావై తదేనెత్తు ఆత్మసమర్పణత్తై చొప్పిల్లుకిటత్తెన్దుమాన్; (౧) “ఎస తావిత్తమైచ్చిన్దేన్” ఎన్నుమాపోలే. ఇతువక్తైప్పారుళి.

(నమః తే అస్తు) అప్పడి ఎనక్కాకై తవిర్న్దు ఉనక్కేయామ్బడి పణియరుళ వేణుమ్; (౨) “మనక్కారామై మన్నియుణ్డొబ్బాయినియుణ్డొబ్బియాయ్” ఎన్నుమాపోలే; రుచియై ప్పిటప్పిత్తు త్తన్నేతాక పువకరియానిట్ట. మేల్విట్టున్దు అర్థిప్పా నెన్నెన్నిల్;—రుచియై విళైప్పిత్తు స్వరూపజ్ఞానత్తై యుణ్డాక్కినవాతే స్వరూపానుగుణమానవడిమైయై ప్రాణిక్కితాన్, కూనికూన్ నిమిర్న్దు యోగ్యతై పెన్ద్రవాతే, (౩) “వస్త్రే ప్రగృహ్యగోవింద మమగేహం వ్రజేతిన్దై” ఎన్ను మడిప్పిత్తాపోలే, ఇట్టుమ్ ఆత్మావినుడైయ కోణాకై యాలే కల్లుకాలే నిమిర్న్దుకొణ్డానెన్దే; అహజ్కార మమకార మాకిట కోణాపోయ్ పారితస్త్రియై ప్రకాశితాలితే కైజ్కర్యరసత్తుక్కు యోగ్యమావతు. శ్రీమాలాకారరై అఱ్ఱకాలే రుచియై ప్పిటప్పిత్తు (౪) “పునః పునః ప్రణమ్యాహ మాలాకారోతివిస్మితః” ఎన్ను తిరువడికళిలే విట్టుమ్బడి పణి అడిమైకొణ్డానితే.

(విశ్వభావన) మేల్ అపేక్షితమ్ శెయ్కైక్కు ప్రాప్తిశొల్లుకిటతు; విశ్వంభావయతీతి విశ్వభావనః; ఉరుమాయ్న్దు కిడన్ద విన్దజగత్తై యుణ్డాక్కినన న్దైయో? ఇల్లాతత్తై యుణ్డాక్కినవనుక్కు ఉళ్ళత్తుక్కురుగుణమ్ విళైప్పిక్కైవణియుణ్డో? * ముముక్షు సిస్మత్తు యావనో భగవత్సృష్టి.

(౧) తిరువాయ్-౨-౩-౪.

(౨) తిరువాయ్-౧౦-౧౦-౬.

(౩) వి-పు-౫-౨౦-౧౧.

(౪) వి-పు-౫-౧౯-౨౩.

(హృషీకేశ) సృష్టికాలత్తిర్ విలక్కుమ్ పరికరమై. ఇహాపి తు ఉన్నిన్దియజ్జళై తిరుత్తవాణ్ణామైయాలే విలక్కుమ్ పరికరముణ్డైయెన్నిల్; అవైయుమ్ నీయిట్ట వ్వుక్కన్టో? “హృషీకాణ్డిన్దియాణ్ణాహు స్తేమామిశోయతోభవాన్ | హృషీకేశఇతి ఖ్యాతః” ఎట్టమ్, (౧) “ఇరుడీకేశన నెమ్మిరా నిలక్కై యరక్కన్ కులమ్ మురుడుతీర్ త్తపిరాన్” ఎట్టమ్ శొల్లక్కడవతితే. ఇన్దియజ్జళుక్కు ఎన్నోడుణ్ణాన నమ్మన్దమ్ కర్మోపాధికమ్; (౨) “యశ్చక్షుషి తిప్పన్-వాచితిప్పన్” ఎన్గిటపడియే నిరుపాధికనమ్మన్దమ్ ఉన్పాడేయన్తో?

(మహాపురుష) శక్తియుణ్ణానాలుమ్ వల్లతెల్లమ్ శెయ్వా నుణ్డోవెన్నిల్; (పురుష) “పురు-బహు, ననోతీతి-పురుషః” ఎన్నుమ్మడియే మఱిత్తు ఉన్పాడు వరవేణ్ణాతపడియపేక్షితజ్జళై మికవుమ్ కొడుక్కవల్ల పరిమోదారనలైయో? (మహాపురుష) ఉన్నైయుమ్ ఉన్నుడైమైయెయుమ్ “భక్తానామ్” ఎన్గిటపడియే అర్థియాయ్కొడుక్కై; (౩) “సనర్వానర్థినో దృష్ట్యా నమేత్య ప్రతినన్ద్యచ” ఎన్నుక్కడవతితే.

(పూర్వజ) కీర్తుచ్చిన్న బౌదాగ్యన్దన్నై అనుష్ఠానత్తాలే వివరిక్కిటతు. సృష్టేయోషు అవతారత్తోడు ఉపాయత్తోడు వాశియట ఇహివుపేటు తుడక్కమాన వెల్లాత్తుక్కుమ్ ముత్పాడనలైయో? (౪) “బహుస్యామ్” ఎన్దు ప్రయోజనముమ్ అభిమానముమ్ తన్నతాన ప్రాపాతి (౫) “సపకాకీ నరమేత” ఎన్నుమ్మిక్కువుమ్ తన్నతాచచ్చిల్లి

(౧) తిరువాయ్-౨-౩-౧౦.

(౨) బృ-౫-౧-౫.

(౩) రా-అయో-౧౬-౨౭.

(౪) తై-౬-౬.

(౫) మహాపని.

దేవానాం దానవానాం సామాన్య మధిదైవతమ్ !

సర్వదా చరణద్వంద్వం వ్రజామి శరణంతమ్ || (౨)

శ్రీశ్రీతే, అవతార త్రిలుమ్ సృష్టమానజగత్త్రీలే నమ్రై యభిముఖక
 తాకక్కడవారు వెన్నుమ్ నోయాశైయాలే (౧) “సమ్భవా
 మ్యాత్మమాయయా” ఎన్ఱు స్వేచ్ఛెచ్చయాలేయాయితేయిరుప్పతు;
 (౨) “సః-దేనై రథితోజ్జే” ఎన్ఱు దేవర్కళుడైయవర్థిత్వమిలైయో
 వెన్నిల్: అతువ్యాజమ్; సాధుపరిత్రాణమే ప్రయోజనమ్. (౩) పరి
 త్రాణాయ సాధునామ్” ఎన్ఱుశొడగ్గి “ధర్మ సంస్థాపనాథాయ
 సమ్భవామి యుగేయుగే” ఎన్ఱానితే. అర్జుననుడైయ యుద్ధప్ర
 త్సహనవ్యాజమాక స్వవిషయభక్తియోగజై అవతరిప్పిత్రాప్పీలే,
 (౪) “ఉపాయోపేయత్వేతదిహ తవ తత్వమ్ ?” ఎన్ఱు ఉపే
 యభావత్తోపాతి ఉపాయభావముమ్ నిత్యమితే. ఒరుత్తన్ స్వీకరిత
 పోతాక ఉపాయమాకితా నష్టితే. భోగవేళైయిలుమ్ పళ్ళులకు
 బుడియి తెల్లణ్ణితక్కట్టిల్ తన్నుడైయ ముత్పాడుతోల్ ముక్తైక్కాక
 వితే తిరుక్కులై వాయ్నై తరుళిల్లు; ఇస్తభోగద్వాన్ అవిచ్చిన్న
 మాకవేణుమెన్ఱు అభినివేశమ్ పిన్దనుక్కు, అప్పోతు అవిచ్చిన్న
 భోగస్థానమ్ ఎజ్జేయోవెన్ఱు తేడవేణ్ణాతపడి (౫) “శ్రియాసార్థం జగ
 త్పతిః-ఆస్తే” ఎన్ఱిటపడియే నిత్యవిభూతియిలే ఇవనుడైయ వరవాణు
 పార్ త్తిరుక్కితానితే. (౧)

(పదవురై) దేవానామ్-విష్ణుభక్తియుడైయ దేవర్కళుక్కుమ్
 దానవానాం - విష్ణుభక్తివిహీనరాన ఆసురప్రకృతికళుక్కుమ్

(౧) గీ-౪-౬.

(౨) రా.అ-యో-౧-౭.

(౩) గీ-౪-౮.

(౪) ర-స్త-౨-౮౪.

(౫) వాయు-౪౮.

సర్వదా-అనుకూల్యదశై యోడుప్రాతికూల్యదశై యోడువాశియః,
సామాన్య మధిదైవతమ్-సర్వసాధారణమాక పుణ్యలక్షణమిది యిరు
క్తిః, తవ-దేవరీరుడైయ, చరణద్వంద్వమ్-శేర్ త్రియముకై యుడైయ
తిరువడికళై, శరణమ్-ఉపాయమాక, ప్రజామి-అధ్యవసిక్కిఁతున్.(౨)

(౨ శ్లో-వ్యా-దేవానామిత్యాది) కీర్తీశ్లోక త్రిలే ఉపేయతై
నిర్ణయిత్తు, తత్త్విధ్యర్థకమాక ఉపాయతై అధ్యవసిక్కిఁతున్. ఉపే
య త్రిలుమ్ తలైయాన ఉపేయతై లభిత్తాప్పోలే ఉపాయ త్రిలుమ్
తలైయాన ఉపాయతై లభిక్కప్పెణ్ణపడి; పుత్రపశ్వన్నాదికళైయే
ప్రాప్యమెన్దిరుప్పారుమ్, దేవర్కళై పుణ్య స్వర్గతై లభిక్కయే
పురుషార్థమెన్దిరుప్పారుమ్, ఈశ్వరనయే పణ్ణివైత్తు ఇన్ద్రపదమ్
ముతలాన పదజ్జళైయే పురుషార్థమెన్దు అవస్థకలిలే లభిక్క విరు
ప్పారుమా యిరుక్తిః సంసార త్రిలే సర్వాధికనాయ సమస్తకల్యా
ణగుణాత్మకనాయ ఉభయవిభూతినాయకనాయిరుక్తిః సర్వేశ్వరన్
తిరువడికళిలే నిత్యకై జ్ఞర్యతైయే పురుషార్థ మెన్దిరుక్కై యాకిఱ
వితు ఒరుత్తరుక్కుమ్ కిట్టువలొన్దనిత్తే.

(౧) “మనుష్యాణాం సహస్రేషు” ఎన్దుమ్, (౨) “సమ
హాత్మా సుదుర్లభః” ఎన్దుమ్ అవన్త నక్కుమ్ దుర్లభమాయితే యిరు
ప్పతు; అతుపోలే ఉపాయజ్గళిలుమ్ వన్దాల్ కర్మయోగా ద్యుపాయ
జ్గళై! పుణ్యలక్షణమ్ (౩) “కింజప న్ముచ్యతే జన్మరన్త సంసార బన్ధ
నాత్” ఎన్దిటపడియే తిరునామజ్గళై పుణ్యలక్షణమ్, (౪) “దేశోయం
సర్వకామధుక్” ఎన్దిటపడియే దేశవిశేషజ్గళై పుణ్యలక్షణమ్,

(౧) గీ-౨-౩.

(౨) గీ-౨-౧౯.

(౩) భార-అను-౧౪౯.

(౪) నారసింహపు

ఆక ఇప్పడి చేతనభేదత్తోపాతి ఉపాయభేదముమ్ అసజ్ఞాతమాక
చొల్లుకిట సంసారత్తిలే నుశకమాయ్ నిరసాయమా యరుక్కిట
సిద్ధోపాయపరిగ్రహమ్ కిడైప్ప తొన్జన్జితే; అప్పడిప్పట్ట ఉపాయ
పరిగ్రహత్తై చొల్లుకిటతు. ద్వయత్తుక్కు వ్యాఖ్యానమ్ పణ్ణుకిట
తాకిల్, అతిల్ క్రమమొట్టియ ముట్పడ ప్రాప్యనిష్కర్షమ్ పణ్ణువా
నెన్నెన్నిల్, ఇప్పొప్పన్దాన్ ఇత్తలైయిల్ రుచియాల్ వన్ద తన్జిక్కై
రుచియే తొడగ్గి అత్తలైయాల్ వన్దతాకై యాలే ముట్పడనిష్కర్షిత్తు
అనన్తరమ్ ఉపాయస్వీకారత్తై పుణ్ణుకిటాన్;

“దేవానాం దానవానాం సామాన్య మధిదైవతమ్” ఎన్తు-
ఇ పుష్పసాయస్వీకారత్తుక్కు అధికారి నియతియిలై యెగ్గిటతు; దేవరక
ళాకిటార్ - ఈశ్వరనుక్కు అనుకూలకోటియిలుళ్ళార్; దానవరాకి
టార్ - ప్రాతికూల్యత్తిలే వ్యవసితగా యిరుక్కుమవరకళో; (౧)
“విష్ణుభక్తిపరోదేవ్రా విపరీతస్తథాసురః ” ఎన్నక్కడవతితే; (౨)
“ద్వాభూతసర్గా లోకేస్మిన్ దైవ ఆసురవచః” ఎన్తు ఇరణ్ణు
క్కుళ్ళే అన్తరూపైయితే సృష్టి.

(సామాన్య మధిదైవతం చరణద్వన్దవమ్) సర్వసాధారణ
మాన తిరువడికలై; ఇత్తాల్ సమృద్ధసామాన్యత్తై చొల్లుకిటతన్జు;
ఆశ్రయణీయత్వే సమమాయిరుక్కిటవడియై చొల్లుకిటతు. ఇప్పడి
విశేషిక్కిటతు ఎత్తాలేయెన్నిల్, విముఖరానకాలత్తిల్ ఆశ్రితవిరో
ధికళే స్టిట్ట అభీయచ్చెయ్యుమవ నాకై యాలే; (3) “అవుణర్ క్కెన్జుమ్
శలమ్బున్ద జ్గరుళిల్లాత్తన్జైయాళన్ ” ఎన్నక్కడవతితే; నిహన

జన్మగుణవృత్తరోదు ఇవద్ధా లుక్పప్యరోదు వాళియట ఎల్లా
రక్తుమ్ ఆదిత్యోదయమౌలే ఎనక్తనక్కెన్టు పద్ధులొమ్మడియాన
తిరువడికళెనె.

రావణశిచ్చితైత్తిన్టువన్ శ్రీవిభీషణాత్వాన్ (౧) “సర్వ
లోక శరణ్యాయ” ఎన్టు వల్లక్కుప్పేళిప్పల్లొమ్మడియితే యిరు
ప్పతు; (౨) “సమోహం స్వాభూతేషు” ఎన్టుతే శరణ్యన్వార్తై,
(౩) “వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖతః” ఎన్టు ఆశ్ర
యణయోగ్యమాన మనుష్యసామాన్యత్తిలే కృపై మిక్కితే యిరు
ప్పతు; పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వ మితే కృపైయావతు; ఆశ్రయణవేల్తై
యిలే (౪) “యదివా రావణ స్వయమ్” ఎన్టానితే: (౫) “ఎల్లా
పులకుమ్ తొమ్మమాతిమూర్తి ” ఎన్టుమ్, (౬) “పాతునిన్ట పాన్న
జ్ఞుల్ ” ఎన్టుమితే అభియుక్తర్వార్తై.

(సర్వదా) ప్రాతికూల్యమ్ పణ్ణుకటవేల్తైయేయానాలుమ్
రక్షకాపేత్తైయే వేణువతాక విషయీకరిన్టుమ్ తిరువడికో; (౨)
“పాపానాం వా - కార్యం కరుణమాశ్చ్యేణ ” ఎన్నక్కడవతితే.
(౩) “ఈమమెడుప్ప మిలీశన్” ఎన్టు అశ్వారు మరుళిచ్చెయితేతుక్కు
మడి ఇతువితే. (౪) “అనాలోచిత విశేషా శేష లోకశరణ్య”
ఎన్టుతుక్కుమ్ ముతలితువితే; (చరణద్వంద్వమ్) అన్యోన్యమ్ శేర్తి
యన్టుకై చ్చొల్లుకీటతు. ఉపాయమాక వసునన్దిక్కుమళవిలే వేటారు
ప్రయోజనమ్ వేణ్ణా; ప్రయోజనమున్ ఇతువే పోరుమెన్దిరుక్తై.

(౧) రా-య-౧౭-౧౫.	(౨) గీ-౯-౨.	(౩) రా-అయో-౨-౪౦.
(౪) రా-య-౧౮-౩౪.	(౫) తి-వాయ్-౩-౩-౫.	(౬) ౩-తిరువ-౮౮.
(౭) రాయ-౧౧౬.	(౮) తి-వాయ్-౧-౬-౩.	(౯) శరణాగతిగద్యే

(శరణంప్రజామి) ఉపాయమాక వడైకిన్టేన్; కీర్త్యోన్న సర్వాధికారత్వమ్ సిద్ధోపాయత్తై క్కుటిత్తెన్టై; సాధనాన్తరజ్ఞో అధి కృతాధికారజ్ఞతాయితే యిరుప్పతు; “ప్రజ-గతౌ” ఎన్నిట గత్యర్థమ్ బుద్ధ్యర్థమాయ్, అధ్యవసిక్తితేనెన్ట పడి; ఇత్తాల్ శరణ్యన్ సన్నిధి వేడ్టా, ప్రాప్తియే అమైయుమెన్టై; ఆచార్య రుచిపరిగృహీతమాన వాక్యత్తిల్ క్రియాపదత్తిల్ వర్తమాన నిర్దేశత్తుక్కు మడి “ప్రజా మి” ఎన్నిట వర్తమాననిర్దేశమే; అతె గౌణమాక ఉపదేశిత్తు ప్పోగుకిటతుమ్-అతినుడైయ (౧) “సకృదేవ ప్రపన్నాయ” ఎన్నిట వాక్యజ్ఞైప్పల్ల; ఆకసకృద్విధానమ్-ఈశ్వరవిషయీకారత్తైప్పల్ల; ప్రాప్యరుచియాలే ప్రాప్తియశపుమ్ శెల్ల వనువర్తిక్కుడవతు రాగ త్తాలే; (ప్రజామి) వీహిన్వీకారమ్ దేవతాముద్దిశ్య ద్రవ్య త్యాగ రూపమాన యాగము మున్టికే, తదజ్ఞమానప్రయాజాదిశుమన్టికే యిరుక్కితాప్పాలే ఉపాయన్వీకారముముపాయమన్ట, అతుక్కుజ్ఞము మున్టికే అధికారివిశేషణమాయ్ క్కిడక్కిటతు.

(తవ) (౨) “అప్యహం జీవితం జహ్యామ్” ఎన్టమ్, (౩) “కపోతో వానరశ్రేష్ఠ కిం పునర్నద్విధోజనః” ఎన్టమ్ తన్నై యత్తియమాటి శరణాగత పరిత్రాణమ్ పణ్ణిన కపోతోపాఖ్యానము మరుళిచ్చెయ్త దేవరుడైయ, “చరణద్వంద్వం ప్రజామి” ఎన్టన్వ యమ్.

ముతల్ శ్లోకమ్ ప్రాప్యసజ్గ్రహమానపోతు, ఇన్ద శ్లోకమ్ - “నమస్తే” ఎన్నిట పదత్తుక్కు వివరణమూకిటతు, వివరణాపేక్షై

(౧) రా-య-౧౦-౩౩.

(౨) రా-తి-౧౦-౧౯.

(౩) రా-య-౧౦-౨౫.

ఏకస్తవమసిలోకస్య ప్రప్తా సంహారకస్తథా ।

అధ్యక్షశ్చానుమంతాచ గుణమాయా సమావృతః॥ (3)

యెన్నెన్నిలో; (౧) “మద్యాజీహూం నమస్తుకు” ఎన్ఱు నమశ్శబ్దమ్ సాధనాన్తరత్తుక్కుమ్ సాధారణ మాకైయాలే † శరణశబ్ద పర్యాయమ్ నమశ్శబ్ద త్తినుడైయ వివరణమాకిటతు; (౨) “గచ్ఛధ్వ మేనం శరణం శరణ్యం పురుషర్షభాః” ఎన్ఱు విధిత శరణాగతియి న్నుడైయ వనుష్ఠానవేళైయిలే “ద్రౌపద్యా సహితాస్సర్వే నమశ్శక్రు ర్జనార్దనమ్” ఎన్ఱు నమస్తై పుణ్ణినార్కకళ్. అకైయాలే స్థాన ప్రమాణత్తాలే శరణశబ్దపర్యాయమ్ నమశ్శబ్దమ్. (౨)

లోకస్య ప్రత్యక్షసిద్ధమాయుక్ష్ శ్రుతిసిద్ధమాయుముశ్చ సకల పదార్థజ్జలైయుమ్, ప్రప్తా-స్మప్తైత్తవన్, ఏకః-సహాయాన్తర నిరపేక్ష నాన, త్వమ్-నీచిరువనే, అసి-ఆకితాయ్; తథా-అప్పడియే, సంహారకః-హితకామనాయ్ సంహరిక్కిటవనుమ్ నీయిరువనేయాకితాయ్; అధ్యక్షశ్చ-రత్యోపేతౌప్రతీక్షకనాయుక్ష్, అనుమంతాచ-బద్ధకమాన కర్మజ్జలిలే ప్రవర్తియానిష్టాలుమ్ నిషేధియామల్ అనుమతిప్రదానక్ష్ పణ్ణుమవనాయుమ్, గుణమాయా సమావృతః-సత్వ రజస్తమోమయి యాన ప్రకృతియాలే చేతనరుక్కు స్వస్వరూపత్తై ఉశ్శపడి యటి కైక్కు అసాధ్యనాయు మిరానిష్టాయ్; (3)

(3 - శ్లో - వ్యా—ఏకస్తవమసీత్యాది) కీర్తిరణ్ణుశ్లోకత్తాలే ప్రాప్యప్రాపకజ్జలై చ్చొల్లిల్లైయై, అన్త పుపాయస్వీకారత్తు క్కడి యా శరణ్యతైయై చ్చొల్లిల్లికిటతు మేలిల్ శ్లోకజ్జళ్. అతి లిన్దశ్లోక

(౧) గీ-౧౨-౬౫. † శరణశబ్దమాకిట పర్యాయపదమ్-శరణశబ్దపర్యాయ నమశ్శబ్ద.
(౨) భార-ఆర-౧౦౯.

త్రిల్, అనన్తరమ్ శరణ్యతై క్కుఱుప్పాక అవన్తుడైయ జగత్తారణత్వ ప్రయుక్తమాన సర్వజ్ఞత్వాది మహాగుణజ్ఞళై చ్చొల్లుకీటతు.

(౧) “కారణన్తుధ్యేయః” ఎన్నిటపడియే ఉపాస్యమ్ జగత్తారణవన్తువానవోపాతి శరణ్యముమ్ జగత్తారణవన్తువేయితే. ఎజ్జనేయెన్నిల్; (౨) “యో బ్రహ్మణం విదధాతీపూర్వం యోవై వేదాంశ్చ ప్రహిణోతితస్మై” ఎన్తు జగత్తారణవన్తువై చ్చొల్లి, “ముముక్షుర్వై శరణ మహంప్రపద్యే” ఎన్తు మోక్షసిద్ధిక్కుక అవన్తిరునడికళిల్ పణ్ణమ్ ప్రవత్తియై సోపానమాక విధిత్తితే.

[లోకస్యస్రస్థా-త్వమ్-ఏకః-అసి] లోకశబ్దత్తాలే “లోక్యత ఇతి లోకః” ఎన్నిట వ్యుత్పత్తియాలే ప్రత్యక్షసిద్ధమాయ్ శ్రుతి సిద్ధముమాయుళ్ళ సకలపదార్థజ్ఞభుక్కుమ్ స్రస్థావెన్లె; “త్వమ్” ఎన్నిటఏకవచనత్తాలే స్రస్థ్రస్తరవ్యావృత్తియై చ్చొల్లుకీటతు (౩) “అకా శాద్వాయుః, వాయోరగ్నిః, అగ్నేరాపః, అద్భ్యుః పృథివీ” ఎన్తు అచేతనజ్ఞభుక్కుమ్, (౪) “బ్రహ్మసృజత్” ఇత్యాదికళాలే చేతనర్ క్కుమ్ శ్రుతిస్మృతికళిలే కర్తృత్వమ్ శొల్లానిట్ట, ఈశ్వరనే సర్వ స్రస్థా వెన్నిటపడియెన్నెన్నిల్, చేతనాచేతనశరీరియానవన్ సర్వస్రస్థావాక్తైయాలే సర్వస్రస్థా ఈశ్వరనే; (౫) “స్వాత్ శరీరాత్ సిన్ధు త్సుర్వివిధాః ప్రజాః” ఎన్తు మనుః; (౬) “సఏవ సృజ్యన్సుచ సర్గః రా నఏవ పాత్యత్తిచ వాల్మతేచ | బ్రహ్మద్వ్యవస్థాభి రశేషమూర్తి ర్విష్ణుర్వర్చిష్టో వరదోవరేణ్యః” ఇతి పరాశరః; (౭) “తదభిధ్యానా దేవతు తల్లిజ్ఞాత్యః” ఇతి సూత్రమ్.

(౧) అధర్వశిఖా,

(౨) శ్వే-౬.

(౩) తై-౭.

(౪)

(౫) మను-౧-౮.

(౬) వి-పు-౧౨-౨౧.

(౭) బ్రహ్మసూ-౨-౩.

ఏకపదతాలే సహాయాన్తరనిరపేక్షతైయై చ్చొల్లుకిటతు,
(౧) “ఏకాకీ నరమేత” ఎన్ఱు ఇన్ఱుపులన్న తానపడిశొల్లుకిటతు. (౨)
“బహుస్యాం ప్రజాయేయ” * ఎన్ఱు ఇననుడైయ ప్రయోజనముమ్
అభిమానముమ్ తన్న తెన్ఱిటతు. (౩) “ఏకమేవా ద్వితీయమ్” ఎన్ఱు
సహకారి నైరపేక్ష్యమ్ శొల్లుకిటతు; ఇన్ఱ సహాయాన్తరనైరపేక్ష్య
న్ఱనై (౪) “తనిమాప్పుకథై ఎన్ఱాన్ఱుమ్” ఎన్ఱిటపాట్టిలే ఆత్మార్థులి
చ్చెయ్ తారిఁతే; ఇత్తాల్ అర్థిత్వనిరపేక్షమాక వివత్తై యున్ఱాక్కి
నవన్ అర్థిత్వముమున్ఱానాల్ రక్షిత్తచ్చొల్లువేన్ఱావితేయన్ఱై, చరమ
శ్లోకత్తిల్ ఏకపదమ్ ఉపాయనైరపేక్ష్యతై చ్చొల్లుకిటతు. ఇన్ఱ ఏక
పదమ్ ఉత్పాదకత్వత్తిల్ నైరపేక్ష్యతై చ్చొల్లుకిటతు.

(తథాసంహారకః) సృష్టియోపాతియుమ్ హితకామనాయ్
సంహరిక్కితాయ్ నీ యొరువనుమే యన్ఱో? పురుషార్థోపయోగియాక
శరీరత్వైక్కోడుక్క, ఇత్తైక్కోన్ఱు పరహింసాదికలిలే ఇట్టిన్ఱు అతిప్రవృత్త
నాయ్ తనై నశిష్ఠత్వైక్కోళ్ళునుశవిలే అన్ఱ శరీరత్వైయుమ్ అట్టియ
చ్చెయ్ కై హితమేయితే. ఇత్తాల్ అమ్ శరణ్యతైయై చ్చొల్లుకిటతు.
ఇవన్ఱనై ఇవన్ కైయిల్ కాట్టిక్కోడామైయాలే.

(అధ్యక్షశ్చ) “సృష్టిప్రయోజనమాన మోక్షరుచి ఇవర్క
ళుక్కు ఉన్ఱాకవత్తై” ఎన్ఱు అవసరప్రతీక్షనా యిరుక్కిటపడియై
చ్చొల్లుకిటతు; (౫) “ఆశ్వాత్ తుభీతరువాయ్ కన్ఱుకొళ్ళ” ఎన్ఱు
క్రడవతితే; పురుషార్థసాధనమాన స్వశరీరజ్ఞోన్ఱు పురుషార్థత్తి లిట్టి
కై యన్ఱిక్కై సృష్టిసంహారత్తుక్కై విషయమావతే ఇన్ఱై” ఎన్ఱు ఇవ

(౧) మహాప.

(౨) తై. ఆ.

(౩) ఛా-౬-౨.

(౪) తి-వాయ్-౮-౧౦-౮.

(౫) ౪-తిరువ-౬౦.

* ఇతినుడైయ

శ్రీశ్రీనుజ్జయ వనర్థశై యనుసన్నితిరుక్కిటపడియై చొల్లుకిటశైష్ట
మామ్; (౨) “వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతిమఃఖతః”
ఎన్నక్కడవతితే; ఇప్పడి యిరుక్కిటవన్ పురుషార్థశై యపేక్షిత్రాత్
రక్షీక్కచొల్లవేణ్ణావితే.

(అనుమంతాచ) విషయాంతరజ్గళితే ప్రావణ్యత్తాలే తత్సా
ధనమాన బద్ధకకర్మజ్గళితే ప్రవర్తియానిష్టాలుమ్ అజ్గణ్ణ నాయ్కొణ్ణ
నిషేధిక్కమ్మాతే నిఱుమ్; ఎత్తాలే యెన్నిల్, “క్షుద్రప్రయోజ
నత్తుక్కాకవాకిలుమ్ నమ్పక్కలిలే వరప్పెల్లలోమ్; సర్వశక్తి
యాన నాముళోమితే; ఇడమ్వందవిడత్తిలే రక్షీక్కిత్తోమ్” ఎన్నుమ్
నినైవాలే; ఇప్పడి వత్సలనానవన్ ఇత్తలై ఇశైన్ద్రాల్ హితకామ
నెన్నుమిడమ్ శొల్ల వేణుమోనెష్ట కరుత్తు.

(గుణమాయా సమావృతః) ఇప్పడి ఇవర్కల్ బహిర్ముఖ
రాకైక్కడి యెన్నెన్నిల్; గుణమయియాన మాయైయాలే మత్తైక్క
ప్పడుకైయాలే; (౧) “భగవత్స్వరూప తిరోధానకరీమ్” ఎన్నిటపడి
యే ఇచ్చేతననై మాయై మత్తైక్కైయాలే అవనైయుమ్ మత్తైత్త
తామితే; తన్నుడైమైయానవివన్ గుణవశ్యనాయ్ పాయ్నిన్ద్ర
భాసత్తిలే కలగ్గిసాల్ ఇగ్గుణసమ్బన్ధ మిన్దిక్కే సర్వజ్ఞానానవనే శరణ్య
నాక వేణుమెట్టు కరుత్తు. (౨) “సత్త్వాదయోన స నీశే యత్రచ
ప్రాకృతాగుణాః” ఎన్నక్కడవతితే. ముతల్ శ్లోకమ్ సర్వసజ్గ్రహ
మానహాతు ఇశ్లోకమ్ “విశ్వభావన” ఎన్నిటపడ త్తినుజ్జయ వివరణ
మాకిటతు.

(3)

సంసారసాగరంఘోర మనన్త క్లేశభాజనమ్ ।

త్వామేవ శరణం ప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః॥ (౪)

(పదవురై) మనీషిణః-మనస్సై విషయాదికళిత శైల్లవృట్టా
మల్ జయిత్తిరుక్కుమవర్కళి, త్వామేవ - మోక్షప్రదనాన
ఉన్నయే, శరణమ్-నిరపేక్షోపాయమాక, ప్రాప్య-స్వీకరిత్తు, అన
న్తక్లేశభాజనమ్ - అసఖ్యతమాన దుఃఖజ్ఞులకు ఆకరమాయ్,
ఘోరమ్-అత్యస్వరూపతై సశిష్టిక్రయాలే మికవుమ్ కొడియ
తాయ్, సంసారసాగరమ్-స్వయత్తుత్తార్ కడక్కవరితాన సంసార
మాకిట సముద్రతై, నిస్తరన్తి-కడక్కితార్కళి. (౪)

(౪-శ్లో-వ్యా) జనిస్థితిలయజ్ఞుక్తాశ్రయమాకైయుమ్ సహ
కారినైరపేక్ష్యముమితే భగవల్లక్షణమ్. అతు - ఇశ్లోక త్తిట్పల్లు
కిటతు. (సంసారసాగర మిత్యాది) కీర్తించున్న భగవత్తారణత్వమ్-
(౧) “కారణన్తుధ్యేయః” ఎన్తుమ్, (౨) “యో బ్రహ్మణం విద
ధాతిపూర్వమ్” ఎన్తుమ్, “ముముక్షుర్వై శరణ మహంప్రపద్యే”
ఎన్తుమ్ ఉపాయద్వయత్తుక్కుమ్ సాధారణమాకైయాలుమ్ ప్రపత్తి
ఉపాసనత్తుక్కు అజ్ఞమావతోద్ధేయ స్వతన్త్రోపాయ మేనైక్కు అను
ష్ఠాసముద్ఘోషెన్న్; స్పష్టియిల్ కర్మభవిత్రవర్కళిలే తద్దాముడైయ
మనస్సుక్కు నిర్వాహకరాయరుప్పార్ శిల్ ఉన్నయే ఉపాయ
మాకప్పూర్తి సంసారతై క్కడవా నితార్కళెన్గిటతు. ఇత్తార్
ప్రపత్తిక్కు ప్రమాణ ప్రసిద్ధియేయన్తు ఉళ్ళుతు; శిష్టాచారము
ముడైన్గిటతు.

సంసారమాకిలత- అవిద్యా కర్మ వాసనాదుచి ప్రకృతి సమృద్ధిభుమ్, పశ్చాద్వికారజ్జభుమ్; పుత్ర మిత్ర కళత్రాదికభుమ్ తత్కార్యమాకైయా లే సంసార శబ్దవాచ్యజ్జభాకిలన విత్తనై. (౧) “జన్మ సంసారబద్ధనాత్-ముచ్యతే” ఎన్మ జన్మాదికలై కార్య పర్గజ్జభాకపుమ్, అవిద్యాదికలై కారణవర్గమాకపుమ్ శొల్లిత్తొత్తే.† పరిచ్ఛేదిక-వొణ్ణామైయాలుమ్ తస్సక్క లిట్టిన్దారై కొణ్ణ ఇట్టియు మత్తాకైయాలుమ్ పుకలా మిత్తనై పోక్కి; పుక్కాల్ తన్దామార కరై యేట ప్పెణ్ణామైయాలుమ్ ఇత్తై సాగరమాక నిరూపిక్కిటతు.

(ఘోరమ్) ‡ కొడితాయరుక్కై, అతాకిలత-సర్వార్కుమ్ దుఃఖమెన్మ మిశలామ్ నరకాదికలై పో లన్మిక్కే ఆత్మాపుక్కు వినాశహేతువా యరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, (౨) “ఇన్మముతెన న్నోట్టి” ఎన్మ ముకప్పిలే ఆకర్షకమా యరుక్కుమ్ తన్మై యుడై త్తాయరుక్కై; అహజ్కారసద్భిక్కుమ్ విషయాన్తరభోగత్తుక్కుమ్ సంసారికళో ఉపాయానుష్ఠానమ్ పణ్ణుకితార్కకళితే. (అనన్తక్షేత్రభాజ నమ్) తాపత్రయదుఃఖత్తాలే తొకైయత్తొ క్షేత్రత్తుక్కెల్లామ్ ఉత్పత్తిస్థానమాయరుక్కై. (౩) “నలమన్దమిల్ల తోర్నాడు” ఎన్మ ఒరు దేశవిశేష త్తిర్ సుఖత్తుక్కు ముడివిల్లాతాపోలే, ఇతిర్ దుఃఖత్తుక్కు ముడివిల్లె యెన్మ.

(త్వామేవ శరణం ప్రాప్య) తారతమ్యత్తై యుడైత్తాన సంసార త్తినుడైయ కొడుమైయై చొల్లిత్తొత్తే. ఇత్తై క్కడ

† జన్మజరామరణ గర్భనిరయయాతనాది స్సంసారస్య కార్యవర్గః ప్రథమశ్శతే; సంసార ఇతి చ అవిద్యాకర్మవాసనాదుచి ప్రకృతిసంబద్ధరూపః కారణవర్గః; తాభ్యాం బద్ధసంపరమపదప్రాప్తి ప్రతిబద్ధః.   ‡ కొడితాయ్.

(౧) భార-అను-౧౪౯. (౨) తి వాయ్-౩-౧౮. (౩) తి-వాయ్-౨-౮-౪.

ఘృక్కు ముపాయ త్తినుడైయ సాలభ్యతై చ్చొల్లుకిటతు. (త్వామ్) “ఏక స్త్వమసి” ఎన్నిట శ్లోక త్తిత్ జగత్కారణత్వప్రయుక్తమాన మహాగుణజ్జలై యుడైయ వునై ౨; అవధారణతాలే జగత్సృష్టియిత్ పహాయా న్తర నైరపేత్యమ్బాలే ఉపాయభావ త్తిలుమ్ సహకారి సాపేక్ష నల్ల నెన్నిటతు. (౧) “త్వమేవోపాయ భూతోమే భవ” ఎన్నిట వితినుడైయ ఉపబృంహణమాన శాస్త్ర త్తిలుమ్ ఇన్ద నైరపే త్యమ్ ఉక్తమితే. (౨) “మామేవ యే ప్రపద్యస్తే” ఎన్నితే శరణ్యన్ వార్తైయుమ్; ఆచార్య సేవైయుమ్ ఇవ్వవధారణత్తుక్కు త్తాత్పర్యమతిక్తై.

“శరణమ్” ఎన్ఱు ఉపాసనచై వ్యావర్తిక్కిటతు. “ప్రజామి శరణం తవ” ఎన్నిటవిడత్తిలే ప్రజామియినుడైయ స్థాన త్తిలే “ప్రాప్య” ఎన్నిటతు - భగవల్లాభత్తోపాతి ఉపాయభావముమ్ సులభ మెన్ఱు తోర్మిక్కుకైక్కాక; (౩) “ఆతేనక్కు నిన్ పాతమే శరణాక త్తన్దోభీన్దాయ్” ఎన్ఱు ఇచ్చుపాయప్రసిద్ధియై భగవత్ప్రసాదకార్య మాక ఆత్మార్థ రయిచ్చెయ్ తారిత్. (నిస్తరన్ది) ఉన్నాలే ఇట్టైక్క డప్పర్ కళి. (మనీషిణః) మనోజేతారః-మనీషిణః. విషయాన్తరప్ర వణమాన మనస్సైయుమ్ సాధనాన్తరప్రవణమాన మనస్సై యుమ్ జయి త్తిరుక్కుమవర్ కళి.

(౪) “సంసారార్ణవ మగ్నానామ్” ఎన్ఱు శాస్త్రాన్తర త్తిలే ఇట్టైఉపబృంహి త్తతిత్. ముతల్ శ్లోకమ్ సజ్జిహమానపక్ష త్తిత్ “నమ స్తే” ఎన్నిటపదచైప్పర్మి ఉదిక్కిటతు ఇశ్లోకముమ్. ఇరణ్డామ్ శ్లోక ముమ్ అతినుడైయ వనుష్ఠానప్రకారమ్ శొల్లుకిటతు; అతినుడైయ

(౧) విష్వక్సేన-

(౨) గీ-౨-౧౪.

(౩) తి-వాయ్-౫-౨-౧౦.

(౪) వి-ధర్మ-

న తేరూపం నచాకారో నాయుధాని నచాస్పదమ్ ।

తథాపి పురుషాకారో భక్తానాం త్వం ప్రకాశనే॥ (గీ)

ప్రావణ్యత్తుక్కాక ఫలపర్యస్తమాన శిష్టాచారమ్ శొల్లుకటతు ఇ శ్లోకమ్. (౪)

(పదపురై) రూపమ్ - ఉన్నుడైయ, దివ్యాత్మస్వరూప మానతు, తే-ఉన్నుడైయ ప్రయోజనత్తుక్కాక. న-ఇరాతు; (సర్వ నియ స్తృత్వాకారమ్ కులైన్దు అశ్రిత పారత న్న్యరూపాకారత్తై భజి క్కుమెన్తుపడి). ఆకారశ్చ-దివ్యమజ్గళవిగ్రహముమ్, తే-న-త్వదర్థమా యిరాతు; ఆస్పదంచ-పరమపదమ్ ముతలాన భోగస్థానజ్గళమ్, తే- న-త్వదర్థమాయిరాతు. (ఇవై యెల్లామ్ అశ్రితాధీనమా యిరుక్కు మెన్తుపడి) భక్తానాం-త్వమ్ - భక్తర్కళుడైయ ఉడైమైయాననీ తథాపి-ఇప్పుడి స్వరూపాదికలై అశ్రితార్థమాక్కి వై త్తిరుక్కుచ్చయ్ తేయుమ్, పురుషాకారః - పురుషనూక్తాదికళిల్ ప్రతిపాద్యమాన సర్వాధికత్వాకారమ్ కులైయాతవనాయ్, ప్రకాశనే-(ఇప్పడిప్పట్ట సర్వాధికవస్తు అశ్రితపరత న్నమా యిరుప్ప తేయెన్తు) విస్మయనీయ మాన కల్యాణగుణజ్గళాల్ విశక్తానిన్టాయ్. (గీ)

(గీ-శ్లో-వ్యా) (న తేరూపమిత్యాది) “త్వామేవ శరణం ప్రాప్య నిస్తరన్తి” ఎన్తు ఉన్నైయే ఉపాయమాకప్పల్లిరి సంసార త్తై క్కడక్కుమవర్కళుక్కు ఉన్నైయుమ్ ఉన్నుడై మైయైయుమ్ అనుకూలమాక్కి వై ప్పతీఎన్గిటతు ఇత్తాల్; అశ్రితర్ తజ్గళైయుమ్ తజ్గళుడై మైయైయుమ్ ఈశ్వరనుక్కాక్కివైక్కిటతు స్వరూపత్తాలే; అవన్ తన్నైయుమ్ తన్నుడై మైయైయుమ్ అవర్కళుక్కాక్కివై క్కిటతు వాత్సల్యసాశీల్యాదికళాలే; ఆకై యాలే ఇత్తాల్ వాత్సల్య

సాశీల్యాదికలైచ్చొల్లుకీటతు, ఇత్రాలుమ్ శరణ్యతైయైచ్చొల్లుకీటతు; క్కీర్ “ఏక స్వమసి” ఎస్టెళ్ళోక త్తిత్తున్న స్వామిత్య సాలభ్యజ్ఞో పాతి వాత్సల్య సాశీల్యజ్ఞభుమ్ శరణ్యలక్షణమాకై యాలే.

(నశేరూపమ్) “రూపమ్” ఎన్దు దివ్యాత్మస్వరూపజైచ్చొల్లు కీటతు; “అకారమ్” ఎన్దు దివ్యవిగ్రహజై మేలే శొల్లుకై యాలే; ఇళ్ళోకత్తాల్ స్వరూపాదికల్ ఇవనుక్కిల్తై యెన్దిట తెజ్జనేయెన్నిల్, “తే” ఎన్దు నిర్దేశిత్తువైత్తు స్వరూపాదికలై నిషేధిక్కై యాలే; నిషేధిక్కిటతు ఎవ్వాకారత్తాలే యెన్నిల్, స్వరూపాదికళాలే దేవర్ కొళ్ళున తొరుకార్యమిల్తై యెన్దు స్వార్థజై నిషేధిక్కిటతు.

(తే-రూపమ్-నతే) ఉన్నుడై య దివ్యాత్మస్వరూపముమ్ ఉనక్కా యిరాతు; ఆశ్రితరక్షణత్తు క్కనుకూలమాయరుక్మిల్ స్వతస్త్రిమాయరుక్మిటవతు పరతస్త్రిమా యరుక్మిలుమిరుక్కుమ్; (౧) “మయిభృత్యే స్థితే దేవానా జ్ఞాపయత కిం నృపైః” (౨) “కిజ్జురా సముపస్థితా” ఎన్దుమ్ శొల్లక్కడవతితే. సర్వనియత్తా వాసవన్ ఒరు సంసారిక్కు పుత్రనానానితే. ఇతితే ఆశ్రితార్థమాన స్వరూపాస్వధాభావమ్.

ఇన్ద స్వరూపశబ్దత్తాలే స్వరూపాశ్రయమాన జ్ఞానశక్త్యాది కల్లేయు ముపలక్కిక్కిటతు, ఎత్తాలే యెన్నిల్, ఇళ్ళోకతై విపరి క్కిట కూరత్తాత్వాన్, (౩) “ప్రవరగుణగణాశ్చ జ్ఞానశక్త్యాద యస్తే” ఎన్దానితే. (౪) “యస్సర్వజ్ఞ స్సర్వవిత్” ఎన్దు శ్రుతిసిద్ధ మాన సర్వజ్ఞతైయైయుడైయవన్, ఆశ్రితార్థమాక (౫) “అవి జ్ఞాతా” ఎన్దు అజ్ఞనుమాయ్, అయిధమేదేనెన్దు అయిధమేదుత్తు

(౧) (౨) రా-బా-౩౧-౪. (౩) వర-స్త-౬౩.

(౪) ముద్ద-౧-౧-౩. (౫) భార-అను-౧౪౯.

అనత్యసంకల్ప నానానితే. (౧) “అనన్యాధీనత్వం తవ కిలజగుర్వై దికగిరః పరాధీనం త్వాంతు ప్రణతపరతస్త్రిం మనుమహే! ఉపా లమ్బో యంభోశ్రయతి బత సార్వజ్ఞ్యమపితే యతోదోషం భక్తే ష్విహవరదనైవా కలయసి” ఎన్టు ఆధ్వానుమ్ ఆశ్రితవిషయ త్తిల్ పారత స్త్రితైయుమ్ తద్గతదోష త్తిల్ అజ్ఞతైయైయుమ్ శోన్నానితే.

దివ్యవిగ్రహముమ్ ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కునుకూలమాన ప్రకా ర తైయుడైత్తాయరుక్కుమ్; పరమపద త్తిల్ సూరికభుక్కు భోగ యోగ్యమాయరుక్కుమ్; పూహజ్గళిల్ వస్తాల్ శ్వేతదీప్తపవాసి కభుక్కు భోగయోగ్యమాయరుక్కుమ్; బ్రహ్మాదికభుక్కు ఆశ్రయ ణీయమాయరుక్కుమ్; విభవజ్గళిల్ వస్తాల్ అతీంద్రియమాన విగ్ర హతై సాధుపరిత్రాణార్థమాక ఇంద్రియగోచరమాక్కి అనుభవిష్పిక్కు ప్పార్ త్తాల్ అనుభవిక్కులాయరుక్కుమ్; ఇన్ద వాకారశబ్దత్తాలే ఆకారాశ్రయమాన దివ్యాభరణజ్జలైయు ముపలక్షిక్కిఆతు, (౧) “భూషణా న్యాయథాని” ఎన్టానితే ఆహ్వానుమ్. (౨) “వస్త్రాణ్య భరణానిచిత్రం వినాకైకయా పుత్రం భరతం ధర్మచారిణమ్” ఎన్టు వైయుమ్ ఆశ్రితార్థమాయితే ఇరుప్పతు.

(ఆయుధాని) ఇవైయుమ్ ఆశ్రితవిరోధి నిరసనత్తుక్కు ఆయు ధమాయుమ్ వినైయధ్మ అనుభవిష్పార్కు ఆభరణమాయు మిరుక్కుమ్; (౩) “ఎపిప్సితమ్ కైకమలానేమియాన్ నమ్మేల్ వినై కడివాన్” ఎన్టుమ్; (౪) “కూరారాభి షోశజ్జేన్ది క్కొడియేన్బాల్ వారాయ్” ఎన్టుమ్, (౫) “శక్లెన్నుమ్ శక్కరమెన్నుమ్ తుటా

(౧) పరద స్త-౨౦-

(౨) రా-యు-౧౨౪.౬.

(౩) పెరియతిరువ-౮౭.

(౪) తి-వాయ్-౬-౯-౧.

(౫) తి-వాయ్-౪-౫-౯.

యెన్నుమ్” ఎన్నుమ్ శొల్లక్కడవతితే. (౧) “పరిజన పరిబర్హాభూషణాన్యాయుధాని” ఎన్నిటవడియే పరిజనపరిచ్ఛదజ్జళుక్కు ముపలక్షణమాయ్, (౨) “యత్రపూర్వే సాధ్యాస్సన్తిజేవాః” (౩) “అడియార్కళో కుథ్రాజ్జలై యుడన్ కూడువతెన్ఱు కౌలో” ఎన్నుమ్ ఆశ్రితర్క్కు ప్రాప్యమాయితే పరిజనమిగుప్పతు; పరిచ్ఛదజ్జళుక్కు-సూరికోటియిలే అన్తరూభలమా యిరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్; నిత్య సూరికళుక్కు కై జ్జు-ర్యోపకరణ మాయితే యిరుప్పతు; (నచాస్పదమ్) పరమపదమ్ ముతలాన భోగస్థానజ్జళుమ్ తనక్కు భోగస్థాన మన్ఱి కేక్కు ఆశ్రితర్క్కుక నిన్ఱ నిలై కళిలేకాట్టి అనుభవిక్కు చ్చుమై స్తవై యా యిరుక్కుమ్.

(తథాపి పురుషాకారః) ఇప్పడి యిరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్ పురుషప్రకారనాయిరుక్కిట విరుప్పు ఎప్పోతుమ్ కులై యా తే యిరుక్కుమ్. (౪) “పురుష ఏవేదం సర్వమ్” (౪) “సహస్రశీర్షా పురుషః” ఎన్నుమ్ వేదాన్తజ్జళిలే సర్వాధికనాక పూతి పోరుకిటవన్, ఇప్పడి ఆశ్రితాధీననాన్ఱిట మహాగుణమ్ తోర్మై కై క్కుక.

(భక్తానాం త్వమ్) భక్తర్కళుక్కు+ యిరుప్పతు. అవర్కళో ఉనక్కు యిరుక్కుమిరుప్ప-స్వరూపత్తాలే; నీ అవర్కళుక్కు యిరుక్కు మిరుప్పైక్కుటిత్తు ఉన్నజైయ తాదర్థ్యమ్ ఆశ్రితస్థుల్పత్తాలేయా యిరుక్కుమ్; ఇత్తై (౧) సకలమేతత్సంశ్రితార్థంచకర్థ” ఎన్నానితే ఆధ్వానుమ్; “పరిజన పరిబర్హాభూషణాన్యాయుధాని ప్రవ

(౧) పర-స్త-౬౩.

(౨) పురుషసూక్త.

(౩) తి-వాయ్-౨-౩-౧౦.

(౪) పురుషసూక్తిమ్.

+ ఇరుప్పతి.

స్తే పకిచ్చిత్పరోక్షం తే ప్రత్యక్షోసి కన్యచిత్ ।

స్తే చ కిచ్చిదసిద్ధం తే నచసిద్ధోసి కన్యచిత్ ॥ (౬)

రగుణగణాశ్చ జ్ఞానశక్త్యాదయస్తే । పరమపద మధాన్తాన్యాయై
దేహస్తథాత్మా వరద సకలమేతస్సంక్రెతార్థంచకన్ధ”

(ప్రకాశనే) స్వతస్త్రినుక్కు తద్విగుఢమాన పారతస్యైష్
అనుపపన్నమన్తోవెన్నిల్; ఇతిహాసపురాణజ్ఞళితే (౧) “యద్వినాభ
రతం త్వాశ్చ శత్రుఘ్నశ్చాపిమానద । భవేన్నమ సుఖంకిచ్చి ద్భస్మ
సాత్కురుతాం శిఖి” ఎన్టుమ్ (౨) “సస్పష్టాత్నా సుహృత్సుచ”
ఎన్టు మిత్యాదికళితే ఆశ్రితపరతస్త్రినామ్ ప్రకాశియా నిన్టాయె
న్నుతల్; ఆశ్రయిప్పార్కు ఎళియనాక ఉజ్జ్వలియా నిన్టాయెన్ను
తల్; ముతల్ శ్లోకమ్ సజ్గిహమానపక్షత్తిల్ “హృషీకేశ” ఎన్టి
పదత్తిన్ వివరణమాయరుక్మిఅతు ఇశ్లోకమ్. అప్రాప్తమాన విష
యాన్తరజ్గళిత నిన్టుమ్ మీట్టు తనైయేవిషయమాక్కుచై యాలే;
అప్రాప్తజ్గళితనిన్టుమ్ మీట్టు ప్రాప్తజ్గళితే అన్వయిప్పికై నిర్వా
హకకృత్యమితే. (౧)

(పదవురై) తే-ఉనక్కు, పరోక్షమ్-అప్రత్యక్షమానతు, న
కిచ్చిత్-ఒన్టుమిల్లై; కన్యచిత్ - ఒరువర్క్కుమ్, ప్రత్యక్షః - కణ్ణాల్
కాణక్కుడియవనాక, నాసి-ఆకితాయిల్లై; తే-ఉనక్కు, అసిద్ధమ్-
అసాధ్యమానతు, సకిచ్చిత్-ఒన్టుమిల్లై; త్వమ్-నీ, కన్యచిత్-ఒరువర్
క్కుమ్, సిద్ధః-తే ముయచ్చియాలే ప్రాపిక్కుక్కుడియవనాక,
నాసి-ఆకితాయిల్లై. (౬)

(౬-శ్లో-వ్యా-నైవకీచ్ఛిదిత్యాది) “ఏకస్తవమసి” ఎన్నిటశ్లోక త్రిత్ జగత్కారణత్వప్రయుక్తమాన స్వామిత్వసాలభ్యజ్ఞభుజ్ఞానాలుమ్ కీర్తిశ్లోక త్రిత్ తన్నైయుమ్ తన్నుడైమైయైయుమ్ ఆశితార్థమాక్కిన వాత్సల్యసౌఖ్యజ్ఞభుజ్ఞానాలుమ్ జ్ఞానశక్త్యాదికళితైయాకిత్ శరణ్యనాకకూడాతు; అతుక్కాక జ్ఞానశక్త్యాదికళై చ్చిల్లుకిటతు ఇశ్లోక త్రిత్; మున్ను ఉక్తమానగుణజ్ఞత్ ఆత్మతర్కు అవనై విషయాకర్మైక్కు ఉఱప్పామిత్తనైయైయై అభిమతసిద్ధిక్కు జ్ఞానశక్తికళోవేమిమితే;

(నైవకీచ్ఛిత్సరోతుంశే) [తే-పరోతుం న కీచ్ఛిదేవ] ఉనక్కు అప్రత్యక్షమాయరుప్ప తొన్టుమితై; (౧) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్” ఎన్నిటపడియే సర్వజ్ఞ నైయుమ్, (౨) “స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియాచ” ఎన్టు స్వతస్సర్వజ్ఞత్వమ్ సత్ప్రాయుక్తమైయుమ్, (౩) “యోవేత్తియగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ నదాస్వతః” ఎన్టు యగపత్సాత్మాత్మారముమ్ ప్రమాణసిద్ధమితే; అప్పడిప్పట్ట దేవర్కు ఎన్నుడైయ స్వరూపరూపాథాత్మ్యతైయుమ్, స్వరూపానురూపమాన ప్రాప్యస్వరూపతైయుమ్, తద్విరోధిప్రకృతినమ్మన్ద మెన్నుమిడతైయుమ్, ప్రకృతినమ్మన్దతాలే నాన్ పుకాతనరకమితై; నాన్ నుత్తైయాత గర్భమితైయెన్టుమ్ నాయాలే విణ్ణప్పమ్ శైయ్యవేణువతొన్టుడో; ఇన్నముమ్ నాన్ అజీన్దవళవన్టో విణ్ణప్పమ్ శైయ్యలావతు; ప్రవాహరూపేణ అనాదియాయ్ పోస్సన్దవెన్నుడైయ అకృత్యకరణాది పూర్వవృత్తమ్ పథుకిపోస్సన్దదేవరై యైయైయైయైయైయైయై? అజీన్దు విణ్ణప్పమ్ శైయ్యలాన విజ్ఞానప్రకారన్దాన్ వేఱుతివారుడో? ఇవన్ద్రోత్

ఎనక్కు ఒరుజ్ఞాన మిల్లాతాప్పిలే దేవర్క్కుమ్ అజ్ఞాతమాయిరుప్ప తొన్ములై.

(కన్యచిత్ - సప్రత్యక్షిసి) (౧) “న సన్దృశే తిష్ఠతి రూపమస్య నచక్షుషాపశ్యతి కశ్చనేనమ్” ఎన్ఱు ఒరువర్క్కుమ్ చక్షుర్విషయనలై; అన్వయ వ్యతిరేకతాలే దేవరుడైయ అతీన్ద్రీయత్వతై దృఢీకరిక్కిఱతీతే శ్రుతితాన్; ఇప్పడిప్పట్ట దేవరై ప్రత్యక్షిక్కుమ్మొత్తు అనైక్కు ఉతవినాప్పిలే ఆవిర్భవిత్తు క్కాట్టక్కాణుతల్; అవతరిత్తు క్కాట్టక్కాణుతలిఱ్; * మయర్వఱ మతినలమరుళ పెన్ద్రొన్ద్రావ్దొరుమ్, (౨) “వాశ త్తడమ్బోల్ వరువానే యొరునాళొ కాణవారాయే” ఎన్ఱు కాణవాళైప్పట్టారిత్తనైయిఱ్. తామ్ కాణయత్నమ్ పణ్డిత్తొలర్; (౩) “కదాను సామోత్కరవాణి చక్షుషా” ఎన్ఱితే ఆళవన్దార్ వాఱైయుమ్,

(తే - అసిద్ధం నకిళ్ళిదేవ) (౪) “పరాస్యశక్తి ర్వివిధైవ శ్రూయతే” ఎన్ఱిఱపడియే సర్వశక్తియాన దేవర్క్కు ఆశ్రితరక్షణత్తిఱ అఘటితమెన్ఱు కై వాఙ్గవేణువ తొన్ముణ్ణో? సజ్కల్ప మడియాక సర్వముమ్ సిద్ధమన్ఱో? (౫) “సజ్జీవయన్నపిమృతం సుతముత్తరాయా సాన్దిపనేన్పిరమృతం సుతమానయంశ్చ | ధామ్నోని జద్విజసుతాన్ పునరానయంశ్చ స్వామేవతాం తనుమహో కథమానయస్తవమ్” ఎన్ఱు ఇప్పడి అఘటితజ్జలై ఘటిప్పిక్కుమ్ దేవరే నిత్యసంసారియాన వెన్ఱై నిత్యనూరికళొ పరిమాత్తొత్తిలే యన్వయిప్పిక్క త్తట్టిలై యెన్ఱు కరుత్తు.

(౧) తై-వా-౧.

(౨) తి-వాయ్-౮-౫-౧.

(౩) స్తో-౪-౩౦.

(౪) శ్లో ౩.

(౫) అతిమా-౫౮.

కార్యాణాం కారణపూర్వం వచసాం వాచ్యము త్తమమ్!

యోగానాం పరమాంసిద్ధిం పరమం తే పదం విదుః॥ (౮)

(కస్యచిత్ - నసిద్ధోసి) ఒరువర్క్కుమ్ స్వసామర్థ్యత్తాలే ప్రాపిక్కు అరియై యాకానిన్తాయ్. కృతకృత్యనానాలుమ్ ప్రాప్తిక్కు (౧) “నయామి పరమాంగతిమ్” ఎన్నిటపడియే అవన్కై పార్ త్తిరు క్కవేణుమెన్దై; ఆక, పేర్దుకులుప్పాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుళ్యతు ఉనక్కే; ఉన్నైయొట్టిదొరడక్కలుమ్ అజ్ఞరుమ్ ఆశక్తరుమ్; కణ్ణుమ్ కాలుముడైయాయ్ నీయే; ఉన్నైయొట్టిదొ రడక్కరుడుమ్ ముడముమ్; చేతననుడైయ జ్ఞానశక్తికళుక్కు వినియోగమ్ - ప్రథమ త్తిలుపాయస్వీకార త్తిలే జ్ఞానముమ్, అధ్యవసాయ త్తిలే శక్తియు మాకక్కడవతు. ఇన్ద జ్ఞానశక్త్యాదికళిరణ్ణుమ్ భోగ త్తిలే యాక క్కడవతు; ఇత్తాల్ శొల్లిద్రామైత్తు ఇత్తలై ఇన్దైవే యడియాక కొణ్ణు స్వసమృద్ధత్తాలే రక్షీయావిడిల్ దేవర్క్కు పుట్టియెన్ద తాయీర్దు; రక్షణధర్మత్తిల్ ఈశ్వరనుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదికళే ధార కమ్. “ఆత్మాపుక్కు ఈశ్వరప్రాప్తియన్దు, ఈశ్వరనుక్కు ఆత్మ ప్రాప్తి కాణ్నినైపు” ఎన్దు జీయ రరుళిచ్చెయ్వర్. (౨) “అహ మన్నమ్” ఎన్నిటవితువే అర్థమ్; “అన్నాదః” ఎన్దు ఇత్తలైయిల్ భోక్తృత్వమ్ స్వలాభత్తా లీశ్వరనుక్కు పేటానహర్షమ్ తనక్కు పురుషార్థమాకై. నన్ద్రహపక్ష త్తిల్ ఇశ్లోకమ్ “జితస్తే” ఎన్నిటపద త్తినుడైయ వివరణమాకక్కడవతు. (౩)

(పదవురై) తే-ఉన్నుడైయ, పరమంపదమ్-నిరతిశయభోగ్య మాన పరమపదత్తై, కార్యాణామ్-కార్యజ్ఞాన సకలవస్తుకళుక్కుమ్

పూర్వంకారణమ్-పూర్వక్షణవర్తియానకారణమాకప్రమ్,వచసామ్-
 శోక్కుళుక్కుళ్ళే, ఉత్తమవాచ్యమ్ - “పరమేష్వర్యామ్” ఎత్తుమ్
 “తనియులకు”ఎత్తుమ్శోల్లక్కడవతామ్బడి శిఱ్ఱ శోత్పరుళాకప్రమ్,
 యోగానామ్-యోగజ్ఞుక్కు, పరమాంసిద్ధిమ్-శిఱ్ఱ సిద్ధిఁ జదమాన
 ఇదమాకప్రమ్, విదుః-జ్ఞానికళ్ అఱియొనిఱ్ఱిర్కళ్. (2)

(2-శ్లో-వ్యా - కార్యాణాంకారణమిత్యాది) కీర్తిశ్లోకత్తి
 త్పున్న జ్ఞానశక్త్యాదికల్లై యనుసద్ధిత్తు, అన్తశ్చక్తికారితమాన భగవ
 దనుభవత్తుక్కు వర్ధకమాన పరమపదత్తే యెన్నై పోకవిడవేణు
 మెన్గిఱతు: “ముక్తప్రాప్యమాన భూమియై త్తరువానితే శరణ్య
 నావాన్” ఎత్తు భట్టర్ నిర్వాహమ్; “నిత్యానుభావ్యమాన దేవర్
 తిరుపడికల్లై లభిక్కువేణు మెన్గిఱతు” ఎన్నువుమామ్; ఇతు పూర్వ
 ర్కళ్ నిర్వాహమ్.

(కార్యాణాం కారణంపూర్వమ్) అన్యోన్యకార్యకారణభావ
 జ్ఞలై వ్యానర్త్తిఱిఱతు,(౧) “ప్రధానపుంసోరజయోః కారణం కార్య
 భూతయోః” ఎన్గిఱవడియే ప్రధానపురుషర్కళుమ్ ఈశ్వరనైక్కు
 టిత్తు క్కార్యజ్ఞళాకక్కడవతిఱె;(౨) “యతః ప్రనూతాజగతః ప్రనూ
 తీతోయేన జీవాన్ వ్యససర్జభూమ్యామ్” ఎత్తతిఱే. అన్త ప్రకృతి
 పురుషర్కళై క్కారణమాక పుడైత్తాయితే మహదాదికార్యజ్ఞ
 భిరుప్పతు; అవల్ క్తై క్కారణమాక పుడైత్తాయితే అణ్ణమిరుప్పతు.
 అణ్ణ స్తర్వర్తియాన బ్రహ్మనై కారణమాక పుడైత్తాయితే, దేవా
 దిచతుర్విధచేతనరుమ్, తదోభ్యగ్య భోగోపకరణ భోగస్థానజ్ఞళు మిరు
 ప్పతు; ఆక బహుముఖమాన కారణజ్ఞళుక్కెల్లామ్ ప్రధమకారణ
 మాయితె సర్వేశ్వరనిరుప్పతు.

“కార్యాణాం కారణం పూర్వమ్” ఎన్ఱు దేశపరమానపోతు అవనుక్కు ప్రకృతి నిత్యవిశేషణమాకైయాలే¹ అన్ఱై జగత్కారణ మెన్ఱాప్పాలే, పరమపదముమ్ అవనుక్కు నిత్యవిశేషణమాకై యాలే పూర్వతఃణనర్తియాయ్ పూర్వకారణమెన్నలామ్. ఇత్తాళ పరమపదత్తినుడైయ నిత్యతై శొల్లకిటతు. (౧) “తదక్షరే పరమే వ్యోమన్” ఎన్ఱుమ్, (౨) “కలక్టా ప్సేరునకరమ్” ఎన్ఱుమ్ శొల్ల క్కడవతిటే.

(వచసాం వాచ్యముత్తమమ్) లోకికమాయుమ్ వైదికమాయుముళ్ళ సర్వశబ్దజ్ఞభుక్కుమ్ ప్రధానవాచ్యన్ ఈశ్వరన్ఱెన్ఱిటతు. (3) “అనేన జీవేనాత్మనానుప్రవిశ్య నామరూపేవ్యాకరవాణి” ఎన్ఱుమ్, (౪) “తత్సప్తద్వై తదేవానుప్రవిశత్” ఎన్ఱు తొడన్ఱి “సత్యఞ్చానృతఞ్చ సత్య మభవత్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లక్కడవతిటే. (౫) “చరాచరవ్యపాశ్రయస్తుస్యా తద్వ్యవదేశో భాక్త స్తద్భావ భావి త్వాత్” ఎన్ఱిటసూత్రముమ్ ప్రధానతయావాచ్యన్ ఈశ్వరన్ఱెన్ఱిటే.

ఇత్తాళ సృష్టమాన పదార్థజ్ఞభిః ఆరాధ్యరాన దేవతైక లోకు ఆరాధకరాన మనుష్యరోడు ఆరాధనోపకరణజ్ఞాన తిర్యక్థాన వరజ్ఞలోడు వాశియట సర్వాస్తరాత్నావా యిరుక్కిటపడియై చ్చొల్లకిటతు. “వచసాం వాచ్యముత్తమమ్” ఎన్ఱిటతు - దేశపరమాన పోతు ప్రాధాన్యతై లక్కికిటతు. (౬) “పరమేవ్యోమన్” ఎన్ఱుమ్, (౭) “తస్మిన్నులకు” ఎన్ఱుమ్ శొల్లక్కడవతిటే.

(౧) తై-నా-౨.

(౨) కి-తిరువ-౫౧.

(౩) ఛా-౬-౩-౨.

(౪) తై-ఆ-౬.

(౫) బ్రహ్మసూ-౨-౩-౧౦.

(౬) తై-నా-౧.

(౭) పెరి-తి-౫-౪-౯.

(యోగానాం పరమాం సిద్ధిమ్) ఎఱ్ఱప్రాప్త్యాస్తగతమాన సంసారవిమోచనత్వై వ్యావర్తిక్కిఱతు; (౧) “త్వామేవ శరణం ప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః” ఎఱ్ఱతీతే. ఇత్తాల్ నిరవధికభోగ్యమాన తిరువడికళై వ్చొల్లుకిఱతు. (౨) “నలవన్ద మిల్ల తోర్నాడు” ఎఱ్ఱ, దేశముమ్ నిరతిశయభోగ్యమాయితె యిరుప్పతు.

(తేవరమం పదమ్) సర్వకారణనుమాయ్ సర్వశబ్దవాచ్యను మాయ్ సర్వోపాయసాధ్యనుమా యిరున్దళ్ళ పున్నుడైయ సర్వాధికమాయ్ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళై యెన్నుతల్; ఉన్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమానస్థానడై యెన్నుతల్;

(విదుః) జ్ఞానాధికరా యిరుక్కుమవర్కళ్ అఱియా నిఱ్ఱుర్కళ్; నిత్యమాయ్, ప్రధానాదధికమాయ్, నిరతిశయభోగ్యమాయ్ యిరుప్ప తోరునాడు ఉఱ్ఱెన్ఱుమ్, అన్దదేశత్తే, (3) “శ్రియాసార్థం జగత్పతిః - ఆస్తే” ఎన్గిఱపడియే యిరుప్పతోరు విగ్రహముఱ్ఱెన్ఱుమ్ అఱివార్ సకలవేదాన్తతాత్పర్యమ్ కైప్పటసర్వజ్ఞరీతే.

అపేక్షీక్కిఱవన్ తన్ శిఱుమైయై ప్పార్త్తుమ్ అవనుడైయ నిరుపాధిక స్వాతన్త్ర్యత్తే ప్పార్త్తుమ్ అధియాతే ఇఱ్ఱుత్తే వైలక్షణ్యత్తే కొఱ్ఱాడుకిఱాన్, కరుత్తఱిన్ఱు అఱ్ఱే పోకివిడుకైక్కాక; ఒరుత్తన్కైయిలే ఎలుమిచ్చుమ్మిరున్దాల్ అఱిన్నన్ఱైయాలే ఒరుత్తన్ అఱ్ఱై కొఱ్ఱాడినాల్ ఉదారనానవన్ ఎతిర్త్తలైయిల్ నిన్ఱే వఱిన్ఱుకొడుక్కుమాపోలే; సజ్జిహపక్షత్తిల్; “మహాపురుష” ఎన్గిఱపదత్తినుడైయ వ్యాఖ్యానమా యిరుక్కిఱతు. (2)

అహంభీతోస్మి దేవేశ సంసారేశ్శ్చ భయావహే!.

సాహిమాం పుండరీకాక్ష సజానే శరణంపరమ్॥ (౮)

(పదపురై.) దేవేశ-దేవర్ కళుక్కుత్తలై వనే! భయావహే-
భయజ్జరమాన, అస్మిన్ సంసారే-ఇన్ద్రసంసార త్తిలే, అహమ్ - అః
యే, భీతోఽస్మి-అభ్యక్కిడక్కిఁతు, పుండరీకాక్ష-శెన్ద్రామనైక్క-
ణ్ణనే! మామ్-అడియేనై, సాహి-రత్నై త్తరుల్; పరం శరణమ్-ఉన్దై
యొట్టియ వేటారుపుకలై, సజానే-అఱికిఱిలే.

(౮-శ్లో-వ్యా) (అహంభీతోస్మి) ఇత్యాది. క్షీణోక్త్యనే
పరమపద త్తిల్ భోగ్యతైయై యనుసన్ధిత్తాన్; అన్ద భోగ్యతానుసన్ధా
సత్తాలే సంసార త్తిలే పారున్దాతపడియాన భయమపిఱన్దతు. అన్దభ
యనివృత్తియై ప్పణ్ణి యరుళ వేణుమెన్దు అపేక్షిక్కిఱతు ఇల్లొకిమ్.

సంసారభయనివర్తక నితే శరణ్యనావానే. సంసారత్తై యు
శ్శపడియఱిన్ద్రవనుక్కుమ్ సంసారిమ్ భయస్థానమా యిరుక్కుమ్.
స్వరూపత్తై యుశ్శపడి యఱిన్ద్రవనుక్కుమ్ భయస్థానమాయిరుక్కుమ్;
అవ్వోపాతి ప్రాప్యభూమియిల్ భోగ్యతైయై యనుసన్ధిత్తాయిమ్
భయస్థానయా యిరుక్కుమిఁతే.

(భయావహే-అస్మిన్ సంసారే-అహంభీతోస్మి) సంసారమా
కిఱతేతు; అతు భయావహమా యిరుక్కిఱపడి యెజ్జనేయెన్నిల్;-
అవిద్యా కర్మవాసనారుది ప్రకృతిసమృద్ధిల్-సంసారమాకిఱతు.
అవిద్యైయాకిఱతు-అజ్ఞానమ్, అతాకిఱతు-పుక్కశరీర త్తి లహంబుద్ధి
యుమ్ శరీరానుబద్ధియాన పదార్థత్తిల్ మమతాబుద్ధియుమ్; (౧) అ

(౧) పి-పు-౬-౧౧౧.

నాత్మనాత్మబుద్ధిర్యా అస్మే స్వమితీయామతిః" ఎన్తానిశే శ్రీ
పరాశరభగవాన్; (౧) "యానేయైస్సై యతీయకిలాతే యానే
యైస్సనతే యైస్సరుద్రేన్" ఎన్తమ్, పిఠర్క్కు ఉపదేశిక్కిఱవిడత్తి
లుమ్, (౨) "నీక్ నుమతు" ఎన్తమ్ అరుళిచ్చెయ్తారిశే ఆర్వారుమ్;
అహజ్కారమ్ శేషత్వతై యభిక్తైయాలే భయావహమ్; మమ
తై-భగవద్విషయత్తి భోగ్యవైయై యభిక్తైయాలే భయా
వహమ్.

పుణ్యపాపరూపమాయత్తు కర్మమిరుప్పతు. పాపమ్-సర
కాద్యనుభవత్తుక్కు హేతువాకైయాలే భయావహమ్. పుణ్యమ్-
భయావహమానపడి యెన్నెన్నిత, పుణ్యఫలమావతు - స్వగ్రాద్యను
భవజ్ఞుళే. అవై స్వరూపతై నశిష్క్కిక్కడవ అహజ్కార మను
కారతై వర్ధిష్క్కియై భయావహమ్. అనర్థహేతువాన శబ్దాది
కళిలే మూట్టుకైయాలే భయావహమ్.

దేహసమృద్ధమ్—ఆధిరూపత్రాళమ్ వ్యాధిరూపత్రాలుమ్
పరిపరిభవరూపత్రాలుమ్ శీతోష్ణాదికళాలుమ్ భయావహమ్; ఇప్ప
డికళాలే రుచివాసనైకళుమ్ భయావహజ్ఞుళే; ఎజ్జనేయెన్నిల్, ఆది
భరతన్ సమాధిదత్తైయిలే మానిష్పక్కలిలే రుచిపిఱన్దు మానాయ్
పిఱన్దానిశే. అతుతనక్కడి విషయాస్తరప్రావణ్య వస్తు; రక్షకత్వ
వాసనైయాలే యితే. ఆత్మైయాలే వాసనారుచికళుమ్ భయావహ
జ్ఞుళే; దృష్టివిషయైలే రుచితానే భయావహమాయరుక్కిఱపడి;
ఆతాకిఱతు-సంసారికళుక్కు విట్టిల్ పోలే అహజ్కారవై యాదరిత్తు
మేల్ విఱ్ఱున్దు వర్ధిక్కైయాలే కాణైతానే భయావహమా యిరు

కుమితే. (౧) “భూమా నిపాత్యమానోఽగ్రే రస్తరాస్తే న్వప
న్నివ” ఎన్టు మలైయిల్ నిన్టుమ్ భూమియిల్ విఱ్ఱుకిటవన్ నడువే
యుటఱ్ఱుకిటాపాస్సీలే యితే, సంసారికళ్ వరుకిట వనర్థత్తై ప్పల్లీ
బుద్ధిపణ్ణాతే సుఖిక్కిటపడి; (౨) “సలమన్దమిల్లతోర్ నాడు ” ఎన్టు
ఒరువిభూతియాక మున్దోర్థజ్జ సుఖమాయిరుక్కుమాపాలేయితే
ఇల్లమ్ కట్టడజ్జ భయానహమా యిరుక్కుమ్మడి.

(అహం భీతోస్మి) సంసారత్తై అనన్తక్షేత్రభాజనమాక పనుస
నిత్తనాన్ భయప్పడానిన్టేన్. వర్తమాన నిర్దేశత్తాలే భయనివృ
త్తిక్కు ఓరవకాశమ్ కాణిటిలేన్. సంసారత్తిల్ భయనివృత్తిక్కు
అవకాశమున్దోవెన్నిల్, ఈశ్వరన్ పక్కలిలే న్యస్తభరనా యిరు
క్కుమనన్ నిర్భ(ర)యనా యిరుక్కుమితే; అతువు మెనక్కు అభ
యస్థాన మాకిటతిలై; ప్రాప్యత్తి లతిప్రావణ్యత్తాలే త్వరై పిటన్దన
నుక్కు అధ్యవసాయత్తాలే ధరిక్కవాణ్ణాతితే. (3) “కలైకణ్డొమన్దో
న్ద్రిలేన్ ” ఎన్టుమ్, (౪) “నాకన్టై మిలై నమ్మిరాన్ శరణ్ శరణ్
నమక్కు ” ఎన్టుమ్ అధ్యనసితరాన వాఱ్వార్. (5) “అన్దమిల్ పేరి
న్బత్తడియరో డిరున్దమై ” ఎన్టు అద్దేశవిశేషత్తిల్ భోగ్యత్తైయై
సాక్షాత్కరిత్తు, అనన్తరమ్ (౬) “మునియే నాన్ముకనే” ఎన్టు కూప్పి
ట్టారితే.

(దేవేత) (౭) “అయర్వటు మమరర్కళ్ ” ఎన్టిటపడియే
నీయు మవర్కళ్ళుమాయ్ అగ్గే కళిత్తుత్తివియానిట్టు అవర్కళ్ళోపాతి
భోగత్తుక్కుమ్ యోగ్యనా యిరుక్కిట నాన్ ఇగ్గే క్షేత్రప్పడుకై

(౧).

(౨) తి-వాయ్-౨-౮-౪. (3) తి-వాయ్-౫-౮-౮.

(౪) తి-వాయ్-౫-౧౦-౧౧.

(౫) తి-వాయ్-౧౦-౯-౧౧.

(౬) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౨.

(౭) తి-వాయ్-౧౦-౧౧.

జేవకోక్కు పోరుమో? పిరాట్టియమ్ భయస్థానమాన లక్ష్యై యితే యిరున్దవిడత్తిలే (౧) “హా రామ హా లక్ష్మణ” ఎన్టాళిజే, (౨) “ఇన్దైయోర్ తలై నా” ఎన్టున్, (౩) “విణ్ణుళార్ పెరుమానే ఘో” ఎన్టుమ్ అరుళిచ్చెయ్తారితే ఆభ్యావ్.

(మాంపాహి) “యోగానాం పరమాం సిద్ధిమ్” ఎన్దిఱ పడియే అదేశత్తిల్ భోగ్యతైయై యనుసస్తిత్తు మే ల్వియన్దవెన్దై; (౪) “ఏహి పశ్య శరీరాణి” ఎన్నుమాపోలే వడ్డివై క్కాట్టుకితా శ్చెన్నుమామ్; (పాహి) శరీరసమృద్ధతై యఱుత్తు అర్చిరాదిమార్గతాలే నిర్భయమానదేశత్తిలే కొణ్ణుపోక వేణుమ్.

(పుణ్డరీకాక్ష) ఉన్నుడైయ వాకర్లకమాన తిరుక్కణ్ణుళాలే ఎన్దై క్కుళిరనోక్కి యరుళ వేణుమ్; నాన్ ఎన్నుడైయ భయని వృత్తిక్కు యత్తుమ్ పణ్ణుమననో నేర్ త్తియుళ్ళతు. దేవర్ శెయ్ తరుళుమిడత్తిల్ అనాయాసమన్టో? కీర్తవొన్న వాశ్రయణీయ మాన వాత్సల్యాదికళుమ్ ఫలసిద్ధిక్కుడలాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుమ్ వేణుమో ఎన్దై రక్షిక్కైక్కు. ముతల్ “జితం తే పుణ్డరీకాక్ష” ఎన్ను ఘెనక్కు పుటమ్బుళ్ళ వన్యపరతైయై త్తవిర్తాపోలే భయ శ్చెయ్మ పోక్కి రక్షి త్తరుళ వేణుమ్.

(నజానే శరణం పరమ్) [పరం శరణం సజానే] ఉన్దైయై ధ్రియ వేటారుడిపాయ మఱికిటిలేన్; (గి) “నిదిధ్యాసితవ్యః” ఎన్టు శ్రుతికల్ శొన్నాలుమ్ (ఓ) “మన్మనాభవ మద్భుక్తః” ఎన్టు రక్షకరాన దేవరీర్ అరుళిచ్చెయ్తాలుమ్ నాన్ వేళో రుపాయ మఱికిటిలేన్;

(౧) రా-సు-౨౮-౮. (౨) తిరువి-౧. (౩) తి-వాయ్-౭-౧-౫.

(౪) రా-రి-౬-౧౬. (౫) బృహ-౬-౫-౩. (౬) గీ-౧౮-౩౫.

కాలేష్వపిచ సర్వేషు దిక్షుసర్వాసుచాచ్యుత ।

శరీరేచ గతౌచాపి వర్తతేమేయహద్భయమ్॥

౯

అతుక్కు హేతు వెన్నెన్నిర, చేతననోడు అవనుక్కు ఉపకరణ మాన కరణ్యలోడు వాళియట దేవరధీన మాత్రెయాలే; “నమస్తే స్తు” ఎన్దుమ్, “హృషీకేశ” ఎన్దుమ్ అనుసన్నితవనితే. (౧) “మత్త స్సృతిర్జ్ఞాన మపోహనత్వా” ఎన్దితే దేవర్వాచ్యుమ్. సజ్గిహా పక్ష త్తిర, ఇల్లొకమ్ “పుణ్డరీకాక్ష” ఎన్దిట పద త్తినుడై య వివరణమ్.

(పదపురై) అచ్యుత-ఆశ్రితర్కల్తై న్మునవిదాతవనే! సర్వేషు కాలేష్వపిచ-ఎల్లాక్కాల్గళిలుమ్, సర్వాసుదిక్షుచ-ఎల్లాదిక్కుక్కళిలుమ్, శరీరేచ-శరీర త్తిలుమ్, గతౌచపిచ - శరీరాన్తరగతియిలుమ్, మే-అడియేనుక్కు, మహత్ భయమ్-మికున్దభయమానతు, వర్తతే-ఇరానిచతు. (౯)

(౯-శ్లో-వ్యా) (కాలేష్వపిచే త్యాది) “నజానే శరణం ఫరమ్” ఎన్నలామో? ఆత్మావుక్కు ఉజ్జీవనహేతువాన ఉపాయ జ్జితై శాస్త్రముఖత్రాలే యుద్ధాక్కివైత్తు అతుక్కుమేర్ అల్పవ్యా పార త్తినాలే సకల దురితజ్గళుమ్ నశిక్కుమ్పడియాక పుణ్యకాలమ్ పుణ్యక్షేత్రమ్ మురలానవన్ద్రై యుద్ధాక్కివై త్తిలోమో?; వేటుపా యాన్తరజ్గళు ముద్ధాక వటికిటిలే నెన్నలామో వెన్నిర; అవన్ద్రీను డైయ సద్భావతై యిలై యెన్నితేనల్లీన్; అవన్ద్రీలే యిట్టిన్ద నాన్ నిత్యసంసారియాన నానాకైయాలే మున్బు నిన్దనిలైయుమ్ కెడు మెన్బు శొన్నే న్నిజాన్; ఇత్తార ఉపాయాన్తర పరిత్యాగపూర్వక

మాయీరుక్కుమ్ సిద్ధోపాయపరిగ్రహ మెన్నుమతై చ్చొల్లుకిఱతు.
ఇప్పడి నిరిపేక్షోపాయభూతనితే శరణ్యనావాన్.

(కాలేవ్యపిత) పుణ్యమాన అయన విమోక్షకళిలుమ్, అవ
త్తై విశేషిక్కిఱ నర్థోదయాదికాలజ్ఞళిలుమ్; అతాకిఱతు-ఇన్నిల
క్షణ కాలజ్ఞళిలే నేతుదర్శనజ్ఞమజ్ఞళిలే వణ్ణమ్ తీర్థదానాదికళుక్కు
పకల పాపవిమోచనాదికళై చ్చొల్లక్కడవతితే. (౧) “కృతఘ్నాపి
విశుద్ధ్యతి”-“ఎన్ఱు గోఘ్నేచైవ సురాపేచ చోరే భగ్నప్రతేతథా!
నిష్కృతి ర్విహితానద్భిః కృతఘ్నై నాస్తి నిష్కృతిః॥ ఎన్ఱిపడియే
ప్రాయశ్చిత్తమిత్యైయెన్ఱిఱకృతఘ్ననుజైయ పాపముట్పడప్పొమెన్ఱతు.
(సర్వేవ్యపి) “అశ్వత్థం సిన్ధురాజంచ సదానేవేతనస్పృశేత్” మన్దవారే
స్పృశేత్సూర్య మపరం పర్వణిస్పృశేత్” ఎన్ఱు అపర్వణికడల్ తీర్ణ
లాకాతెన్నుమ్ నియమమిన్ఱి క్కే నర్వకాలముమ్ నేవిక్కలా యిరు
క్కుమ్ గణ్ణాదితీర్థజ్ఞళై సముచ్చయిక్కిఱతు.

(దిక్షు) సకల పాపనశ్శళాక చ్చయ్తువైత్త వేవైయైయైయ.
(౨) “దేశోయం సర్వకామధుక్” ఎన్ఱిపడియే ప్రథమత్తిలే పాపన
మాయ్, పిన్ఱుభగవత్ప్రార్థిక్కు సాధకముమాయ్, పిన్ఱుభోగ్యముమా
యిరుక్కుమ్ పుణ్యదేశమ్ ముతలాన దేశజ్ఞళై సముచ్చయిక్కిఱతు.
(౩) “మధురానామనగరీ పుణ్యాపాపహరీశుభా” ఎన్ఱుక్కడవతితే,
(సర్వాసుచ) ఇత్తాల్ అవతరిత్తరుళిన దేశజ్ఞళై యైయై భగవత్సన్నిధి
మాతాతనాళగ్రామమన్ఱిలమ్ ముతలాన దేశజ్ఞళై సముచ్చయిక్కిఱతు.

(శరీరేచ) కీర్త్యోన్న దేశజ్ఞళిల్ వణ్ణ ముపాయానుష్ఠానత్తు
క్కాక (౪) “శరీరమాద్యం ఖలుధర్మసాధనమ్” ఎన్ఱుమ్, (౫) “వి

చీత్రా దేహసంపత్తి రీశ్వరాయనివేదితుమ్” ఎట్టుమ్ శొల్లప్పుడుకిరి
ఇంద్రశరీరమ్ ఎనక్కు వ్యర్థమాకానిస్త తాకై.

(గతౌచ) (౧) “వ్యర్థచ్చే నిధనంశ్రేయః పరిధర్తో భయా
వహః” ఎన్నిటపడియే సాధనానుష్ఠానమధ్యే మరణముణ్ణానాలుమ్
శరీరాంతరత్తిలే తలై క్కట్టుమ్మడియానశరీరాంతరగతియుమ్ ఎనక్కు
వ్యర్థమ్; [గతౌ] శరీరాంతరగతౌ; * అపిశబ్దత్తాలే అనుష్ఠేయమాన
కర్మజ్ఞానభక్త్యాదికలై చొల్లిల్లదైన్నుతల్; మున్నుపోన శరీరజ్ఞులై
నముచ్చయిక్కిట తెన్నుతల్; మున్ను పరిగ్రహిత్తు పొకట్ట శరీర
జ్ఞో వ్యర్థమానవోపాతి వర్తమానశరీరముమ్ వ్యర్థమెన్దు కరుత్తు.

(మే మహద్భయమ్) ఇవై వ్యర్థమానసశబేయల్. దేశకాల
శరీరజ్ఞులుమ్ ఇవల్ దైప్పల్ దిన్వ నుష్ఠిక్కుమ్ కర్మయోగాద్యుపా
యభయమ్ వర్తియానిస్తతు; భయమ్ వర్తిప్పానెన్నినిల్; మున్ను
దేవరతిరువడికలై ఉపాయమాక ప్పల్ దిన్వ వర్తిక్కెయాలే దేవరు
డైయ ఇరక్కముమ్ కెనుమెన్దు ఇవై భయావహ మాకానిస్తన;

అనుకూలమానవై భయస్థాన మావానెన్నినిల్; స్వీకరిత్త
పుపాయమ్ వేటోన్టై సహియామెయాలే; ముతలిలే “త్వామేవ
శరణం ప్రాప్య” ఎన్వ వనితే; (౨) “తమేవ” ఎన్వ తే శాస్త్రవిధాన
ముమ్; (౩) “నా మేకమ్” ఎన్వ తే శరణ్యుడైయ వాక్యముమ్;
(మహత్ భయంవర్తతే) “భయావహే” ఎన్నిట సంసారభయత్తళ
వన్దు ఇంద్రభయమ్; విషయాంతరప్రావణ్యత్తాల్ వన్దు భయత్తళవన్దుత్త
సాధనాంతరానుష్ఠానత్తాల్ వన్దు భయమెన్దై; విషయాంతరప్రావణ్య

త్వత్పాదకమలాదస్యన్నమేజన్తాన్తరేష్వపి ।

నిమిత్తంకుశలస్యాస్తి యేవగచ్ఛామి సద్గతిమ్॥

౧౦

త్వాత్ వస్తభయత్తుక్కు ఈశ్వరన్ కృపైయై పుష్కలమ్. అత్తై యుమ్ సముచృమ్బుడి పణ్ణుకితతే సాధననాన్తరపరిగ్రహమ్;

(అచ్యుత) ఇప్పడి సర్వోపాయశూన్యరా యిరుప్పరై యుమ్ సముపవిడత స్వభావత్తాలే యితే దేవర్క్కు “అచ్యుత”. ఎన్ఱిఱ తిరునామముణ్ణాయ్త్తు; “యస్మాత్ ప్రాప్తాః సచ్యవన్తై సోచ్యుతః” ఎన్ఱిఱ తిరునామత్తుక్కు నిర్వాహమ్; (౧) “ద్వారకానిలయాచ్యుత” ఎన్ఱిఱ దేవరై విశ్వసిత్తు క్కైయై విట్టవళై, అద్దళైయిల్ విడతవ రితే దేవర్; (౨) “త్వ త్ప్రసాదాస్సయాచ్యుత” ఎన్ఱిఱ శొల్లక్కడన తితే; సర్వసంక్లహపక్షత్తిల్ “సమస్తే” ఎన్ఱిఱ పదత్తుక్కు శేష మాకక్కవతు. అన్ద ప్రపదసముమ్ ఉపాయాన్తరనివృత్తిపూర్వక మాకై యాతే. (౯)

(పదపురై) యేన-యాతోరుమగ్గళత్తాలే, సద్గతిమ్-శిఱన్దగతి యై, గచ్ఛామి-అడియేన్ అడై వేనో; తస్యకుశలస్య-అప్పడిప్పట్టమజ్జ శత్తుక్కు, నిమిత్తమ్-హేతువానతు, త్వత్పాదకమలాత్ అన్యత్- దేవరీరుడై య తిరువడిత్తామరైకళిఱ్ఱాట్టిలుమ్, మే-అడియేనుక్కు, జన్మాన్తరేష్వపి నాస్తి-ఎన్దజన్మత్తిలుమ్ఇల్లై. (౧౦)

(౧౦-శ్లో-వ్యా) (త్వత్పాదకమలా దిత్యాది) ఉపాయోపే యజ్గ శిరణ్ణుమ్ నామే యానాలుమ్, అనాదికాలమ్ ఇప్పడి విషయ ప్రవణనాయ్ సమ్పక్కలిలే విముఖనాయ్ పోన్ద సంసారిక్కు విష

యవై ముఖ్యపూర్వకమాక నమ్మకములిలే ఆభిముఖ్యమపి అక్షైక్కుడి
యాన ప్రథమసుకృతమ్ ఇవన్ తత్తై యిలేయాక వేణ్ణావో? ఇసుకృత
తైలే ఆభిముఖ్యమ పి అక్షైక్కుడి పిన్నన్టో యథాజ్ఞానమ్ పి అక్షైక్కుడు; అన్ద
జ్ఞానతైలేయన్టో త్యాజ్యోపాదేయవిభాగమ్ పి అక్షైక్కుడు. త్యాజ్య
నివృత్తిపూర్వకమాన ప్రాప్యసిద్ధిక్కు ఉపాయ మపేక్షితమావతు
పిన్నన్టో? అత్తైలేయన్టో ప్రాప్యసిద్ధి; ఇతెల్లాత్తుక్కు మడియాన
ప్రథమసుకృతమ్ ఇవన్ కైయాలే యాక వేణ్ణావో వెన్నిల్; అన్ద
సుకృతముమ్ దేవర్ తిరువడికలే ఎనక్కు, వేణ్ణిలై యెన్నిలు;
ప్రాప్యప్రాపకజ్ఞలే అవనేయెన్టై క్కీర్తిమానవరత్తై నిగమిక్కిలు
ఎన్నపుమామ్; “తన చరణద్వన్ద్యం వ్రజామి” ఎన్టై, “యోగా
నాం పరమాం సిద్ధిం పునుం తేవదం వినుః” ఎన్టై ప్రాప్యప్రాప
కజ్ఞలే కీర్తే ఉక్తమితి.

(త్వత్పాదకమలాదన్యత్ - కుశలన్య నిమిత్తం మే నాన్తి)
దేవర్ తిరువడికలే ప్రాప్యముమాయ్ ప్రాపకముమానవోపాతి
ప్రథమసుకృతముమ్ ఎనక్కు దేవర్ తిరువడికలే యెన్టై వేణ్ణిలై,
“త్వదన్యత్ కుశలన్య నిమిత్తం మే నాన్తి” ఎన్నపుమాయిరుక్కు
“పాదకమలమ్” ఎన్టి అపదద్వయజ్ఞలే ప్రాప్యప్రాపకజ్ఞలే స్మరిప్పి
క్కిలు. కమలపదమ్ - భోగ్యతైయై స్మరిప్పిక్కిలువోపాతి, పాద
పదమ్-ఉపాయతై స్మరిప్పిక్కిలు; “చరణద్వన్ద్యం శరణం వ్రజామి”
ఎన్టై తిరువడికలే యితే ఉపాయమాక చ్చొల్లిల్లు; (కుశలన్య నిమి
త్తమ్) మజ్జశరూపమాన పుపాయసిద్ధిక్కు హేతువాన ప్రథమసుకృ
తమ్. చేతనసుక్కు మజ్జశరూపమాయితే ఇవ్వపాయమ్ రసిత్తిరు
ప్పై; (౧) “బహునాం జన్మనామస్తే జ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే”

ఎన్నిటపడియే ఉపాయసిద్ధిహేతువాయ్ అనేకజన్మ సుకృతసాధ్యమా
యిరుక్కిట భగవదానమాకిట ప్రథమసుకృతమ్ “త్వత్పాదకమలా
దన్యన్నాస్తి” ఎన్నక్కడవతో వెన్నిల్, (మే నాస్తి) అజ్ఞాని
యానాలుమ్ ఎనక్కు తిరువడియొట్టియ వేటిల్లై; అతువెన్నెన్నిల్;
సుకృతకార్యమావతు-శబ్దాదివిషయప్రావణ్యత్తిల్ నిన్దుమ్ మీట్టు
ఇన్వాత్మాపుక్కు భగవదాభిముఖ్యతై ప్పిటప్పిక్కైయితే; అతు
“జతస్తే పుణ్డరీకాక్ష” ఎన్నిటపడియే ఇన్వర్థమ్ దేవర్థుకాలే పిటన్ద
పిన్పు అన్ద సుకృతమ్ ఎనక్కు దేవర్ తిరువడికళే;

(జన్మాన్తరేష్వపి) అత్తైక్కాట్టి మీట్టుతువుమ్ జన్మాన్తర
జ్గళి లొరుసుక్కితివిశేషముణ్ణాయ్ అతిన్ ఫలమానాలో వెన్నిల్;
విషయప్రవణనై మీత్తైక్కు ఒరుసుక్కితాపేత్తై యిల్లామేయాలే
అతువుమ్ వేణ్ణువతిల్లై; (౧) “ఎన్నావియై నడువేవద్దుయ్యక్కో
కన్ద నాతనై” ఎన్దు అత్వారరుళిచ్చెయ్ తతుక్కుమ్ అడి ఇతువితే.

[యేన కుశలేన సద్గతింగచ్ఛామి] “సద్గతి” ఎన్నిటతు విలక్షణ
మానప్రాప్యమ్; అతావతు-“యోగానాం పరమాం సిద్ధిం పరమం తే
పదం విదుః” ఎన్నిట పరమపదమ్. “యేన కుశలేన సద్గతింగచ్ఛామి,
తస్య కుశలస్య నిమిత్తం జన్మాన్తరేష్వపి త్వత్పాద కమలాదన్యత్
మేనాస్తి” ఎన్ద స్వయమ్. నిగమనభేదత్తిలే “యేన ఉపాయేన
సద్గతిం గచ్ఛామి, తస్య సద్గతిరూపస్య కుశలస్య హేతుభూత
ముసాయం జన్మాన్తరేష్వపి త్వత్పాదకమలాదన్యత్ మేనాస్తి”
ఎన్ద పడి

విజ్ఞానం యదిదంప్రాప్తం యదిదం స్థానమర్జితమ్ ।

జన్మాన్తరేపి మే దేవ మాభూ తస్య పరిక్షయః॥ ౧౧

సజ్జిహపతు త్రిత్, “పూర్వజ” ఎన్గిటపద త్రినుడైయ వివరణ
మాయిరుక్కిటతు. (౧౦)

(పదవురై) దేవ-స్వామి, మే-అడియేనుక్కు, యదిదం
విజ్ఞానమ్-‘సీయేపుకల్’ ఎన్గిట యాతొరుజ్ఞానమానతు, ప్రాప్తమ్-కిడ్డై
త్తిరుక్కిటతో, యదిదం స్థానమ్-యాతొరు స్థితియానతు, అర్జితమ్ -
సమ్పాదిక్కప్పట్టిరుక్కిటతో, తస్య-అవ్విరణ్ణుక్కుమ్, పరిక్షయః -
లోపమానతు, జన్మాన్తరేపి-జన్మాన్తర త్రిలుమ్, మాభూత్-ఉణ్ణాకా
తోఱ్ఱియ వేణుమ్. (౧౧)

(౧౧-శ్లో-వ్యా) (విజ్ఞానమిత్యాది) ప్రాప్యప్రాపకజ్ఞభుమ్,
అతుక్కడియాన సుకృతముమ్ నామేయాకిలుమ్ ఉపాయభూతనాన
నాన్ మేల్ శేయ్యవేణువ తెన్నెన్నిల్; పిఱన్దవిజ్ఞానముమ్ జ్ఞాన
మగియాక ప్పిఱన్ద వధ్యవసాయముమ్ నశియాతోఱ్ఱియ పెన్చిల్
“యోగానాం పరమాం సిద్ధిం పరమం తే పదంవిదుః” ఎన్గిట ప్రాప్య
భూమియిలే పోకవుమ్ వేణ్ణా; భయావహమాన సుసారవిన్మత్తి
యుమ్ వేణ్ణా; ఎనక్కు ఎన్దు మొక్కు ఇతువే అమైయుమెన్గిటతు.

(విజ్ఞానమ్) విలక్షణమానజ్ఞానమ్; సర్వాధికమాన ప్రాప్య
విషయమాకవుమ్, సర్వాధికమాన ప్రాపకవిషయమాకవుమ్ పిఱన్ద
జ్ఞానమ్; ప్రాప్యజ్ఞలిల్ భగవత్ప్రొత్తిక్కు అవ్వరుకా యిరుప్పతోరు
ప్రాప్యమిల్లాతాప్పోలే, సాధనజ్ఞలిలుమ్ సిద్ధోపాయత్తుక్కు అవ్వరు
కాయరుప్ప తొన్జిలెయిఁజే;

(యదిదం జ్ఞానమ్) పరిమాణసిద్ధముమాయ్ హృదయకమ
లత్తిలే సన్నిహితముమా యిరుక్కిటజ్ఞానమ్. వేదాంతజులీ ప్రాప్య
ముమ్ ప్రాపకముమ్ ఈశ్వరనేయెస్తు ప్రసిద్ధమితే. (౧) “ఆనంద
మయః” ఎస్తుమ్, (౧) “రపోవై సః” ఎస్తుమ్, (౨) “సర్వగత్సర్వ
రసః” ఎస్తుమ్ ప్రాప్యమాక ప్రసిద్ధమితే. (౩) “యో బ్రహ్మణం
విదధాతిపూర్వమ్” ఎస్తు తుడగ్గి, (౩) “ముముక్షుర్వై శరణమ
హంప్రపద్యే” ఎస్తుమ్, (౪) “తస్మాన్నాస్యసమేపాం తపసా మతిరిక్త
మీహుః” ఎస్తుమ్, (౧) “ఏష హ్యేవా నందయాతి” ఎస్తుమ్ ఉపాయ
మాకపుమ్ ప్రసిద్ధమితే. (ప్రాప్తమ్) ప్రయోజనాంతరపరక్కుమ్
సాధనాంతరనిష్ఠక్కు ముట్పడ ఉన్నాలే ప్రాపిక్కుప్పట్టతు.

(యదిదం స్థానమార్జితమ్) “స్థానమ్” ఎస్తు-స్థితి, అతాకిటతు-
ఇంద్రజ్ఞానవిషయమాన అధ్యవసాయమ్; “యదిదమ్” ఎస్తు ప్రదేశా
ంతరత్తిల్ ప్రసిద్ధియైయుమ్ స్వహృదయసన్నిధియైయుమ్ శొల్లు
కిటతు; (౧) “వ్యవసాయాదృతే బ్రహ్మన్నాసాదయతి తత్పరమ్”
ఎన్నక్కడవతీతే. (౬) “నాకజైమికై నమ్పిరాన్ శరణేశరణ
సమక్కు” ఎస్తారితే ఆద్రావరుమ్. (ఆర్జితమ్) భగవత్ప్రసాదసిద్ధ
మాకై యాలే జ్ఞానత్తై ప్రాప్తమెన్నిటతు; అధికారివిశేషణమాయ్
ఈశ్వరనై యర్థితే నామ్ పురుషార్థమాక పెట్టవేణువ తొన్టాకై
యాలే అధ్యవసాయత్తై ఆర్జిక్కుప్పట్టతేన్నిటతు.

(జన్మాంతరేపి) ఇజ్జన్మమ్ నశిత్రాయమ్, ఇంద్రజ్ఞానాధ్యవసాయ
జ్ఞో నశియా తొట్రియవేణుమెన్నిటతు. ఇత్తై పురుషార్థమాక వపే

(౧) తై-ఆ.

(౨) ఛా-౩-౧౪-౨.

(౩) కే-౬.

(౪) తై-నా.

(౫)

(౬) తి-నాయ్-౫-౧౦-౧౧.

క్షీప్నరై క్కణ్ణటియోమే ఎన్న; (మే) ఎనక్కు ఇతువే పురుషార్థమ్,
తా న్దామ్ అర్థితతన్తో పురుషార్థమావతు. (దేవ) అర్థిష్పారుణ్ణానా
లుమ్ నామ్ పురుషార్థమాక క్కొఱుత్తు పోరున తొన్దన్తో వెన్న;
(దేవ) సంసారిక శ్చిప్పోలే ఎన్నైక్కొణ్ణ అజీయాన్తోయవేణమ్.
లీలారస మనుభవిక్కైక్కు విషయభూతర్ సంసారికశ్చన్తో?

(తస్య) జ్ఞానాధ్యవసాయజ్గళు క్కుణ్ణాన ఐకణ్ణత్రాలే, ఏక
వచనత్రాలే శ్చ ల్లుకిటతు. (పరిక్షయో మాభూత్) జ్ఞానత్తుక్కు
పరిక్షయమాకిటతు-విస్మృతీ; అధ్యవసాయత్తుక్కు పరిక్షయమా
కిటతు-వివాశమ్; జ్ఞానవిప్రమృజళుక్కు విస్మృతీవినాశ మిస్త్రిక్కే
యైయివేణమెన్కిటతు.

కీర్తీ పరమపదత్తే కొడుపోక వేణమె స్త పేక్షీత్తుమ్ భయా
వహమాన సంసారత్తై త్తవిర్త్తు త్తర వేణమెన్ద పేక్షీత్తుమ్వైత్తు
జ్ఞానాధ్యవసాయజ్గళే అమైయుమెన్దేన్దత్తు, ఇవన్ద్రునున్దైయ రస్యత్తై
యాలే; ఉపకారస్మృతియాలే ఆచార్యన్ పక్కల్ పిటన్ద భోగ్యతాతి
శయత్తాలే (౧) “తేవుమన్ద్రుటియేన్” ఎన్న ప్పన్ద్రోన్ద్రితే; సంసారి
కళై దర్శిత్రాలే జ్ఞానాధ్యవసాయజ్గళోము క్తప్రాప్యస్థలమ్పొలేయిఱ్ఱ
యిరుప్పతు; (౨) “మేలాల్ పిటప్పిన్దై పెన్ద్రు, అడిక్కిర్తీకున్ద్ర
రేవ లెన్దమ్ మఱప్పిన్దైయాన్ వేణమ్ మాఱు” ఎన్ను మాత్వారు
డైయ వార్దైక్కుమ్ అడి ఇతువిఱ్ఱ.

సజ్జీవాపక్షత్తిలే ఇల్లోకిమ్-“నమస్త” ఎన్కిటపదత్తై స్మరిత్తు
క్కిడక్కిటతు. (౧౧)

దుర్గతావపిజాతాయాం త్వద్గతో మే మనోరథః ।

యదినాశం సవిస్తేతి తావతాస్మి కృతీనదా॥

౧౨

(పదవురై) త్వద్గతః-దేవరీరిడత్తిల్ పడిన్నిరుక్కిట, మే-అడియేనుడైయ, మనోరథః-మనోరథమానతు, దుర్గతౌజాతాయామపి-మరణదత్తై నేర్దవళవిలుమ్, నాశం స విస్తేతయది - అభియాతిరుక్కుమేయాకిల్, తావతా-అన్వళవాలే, సదా - ఎప్పోతుమ్, కృతీ అస్మి-కృతకృత్యనాకానిస్తేత్. (౧౨)

(౧౨-శ్లో-వ్యా) (దుర్గతావపిత్యాది) దుఃఖరూపమానసంసారనివృత్తియుమ్ సుఖరూపమాన దేశప్రాప్తియుమ్ వేడ్డా, అధికారి విశేషణమాన జ్ఞానవిప్రమృసిద్ధియాలే పురుషార్థమ్ తలైక్కట్టిత్త్రామో? ఇన్నమ్ “జన్మాన్తరేపి” ఎన్దు భగవత్ప్రాప్తివిరోధియాన జన్మతై అనుమతిపణ్ణకైయుమ్ విరుద్ధమన్తోవెన్నిల్; క్షిపేషీత్తవైయొన్దుమ్ వేడ్డా, సుసారియుమాయ్ అతుతన్నిలుమ్ దుర్గతియుమాయ్ చ్చెలానిట్కులుమ్ దేవర్ తిరువడికిళిల్ ఉపాయోపేయజ్గళ్ ముతలాన సకలలాభజ్గళుమ్ కిడైయాతే మనోరథమాత్రమేయానాలుమ్ స్వవశర్పోలే ఎన్దు మొక్క కృతకృత్యనాకానిస్తే నెనిటతు.

(దుర్గతావపిజాతాయామ్) దుర్గతియావతు-మనసై నయ్యోభియ ఇతరకరణజ్గళ్ ఉతవాతదత్తై; అతాకిటతు-అశక్తియాలే (౧) “ఏయాన్ కణ్ణ మడైక్కిలుమ్” ఎన్నిట ఉత్క్రమణదత్తైయిలుమ్, స్వావత్రాలే బాహ్యకరణజ్గళిడజ్గ పుపసంహృతమాన స్వప్నదత్తైయిలుమ్ ఇద్దత్తైయిలేయాయ్ చ్చెల్లానిన్ద్రాలుమ్ (త్వద్గతః) స్వరూపరూప

గుణవిభూతికల్పేల్లావ తని త్తనియేయాక పరమమాన జేసరీతిరువసి కళిలే యడైయప్పట్ట మనోరథమాత్రమేన్దే.

(మేమనోరథః) ఇభిన్దతుతైయిలే చపలనుమాయ్ అవ్వరుకు పోక క్షమ నన్దిక్కే యిరుక్కిణ వెన్నుడైయ మనోరథమావతు- అపేక్షితమాన పురుషార్థమ్ సిద్ధియాశోభిన్దానుమ్, అతిలోనశై యాలే అవన్దై యెన్దానిత్తై; సిద్ధి యిష్టిక్కేయిరుక్క మనోరథ మాత్రమే పురుషార్థమాక కూసుమోవెన్నిల్; ఊర్వశియోడే యనుభవిత్తు పుణ్యక్షయత్తాలే విశ్లేషిత్తు పోన్దననుక్కు వేటుశిల విషయజ్గై అనుభవయోగ్య మాక్కినాలుమ్ అవన్దై శిల్ నెన్దా శెల్లా శే అవల్ త్తెన్దై యే నిన్దైక్కోగుక్కై పురుషార్థమామాపోలే ఇతువుమ్ కూడుమ్.

అవిలక్షణవిషయత్తిల్ భోగజ్గైక్కాట్టిల్ విలక్షణవిషయ త్తిల్ మనోరథమాత్రమే రసిక్కుమిక్కి భగవద్విషయత్తిల్ మనో రథమావతు-(౧) “పితాత్వం మాతాత్వమ్” ఎన్దిటపడియే సర్వవి ధబన్ధవుమ్ అవనే యాక వేణుమెన్దుమ్, (౨) “ఉణ్ణమ్ శోలు పరుకు నీర్ తిన్నుమ్ వెన్ద్రొలై యుమెల్లామ్ అవనేయాక వేణుమ్” ఎన్దుమ్, అవనై పెుటుకైక్కు ఉపాయమ్ అవనే యాక వేణుమెన్దుమ్ ఇవై యితే.

(యదిమాశం నవిన్దేత) ఇమ్మనోరథమ్ విషయాన్తరసాన్గ త్తాలే విచ్ఛేదతై యడైయాతాకిల్; “యది” ఎన్దిటతు-విషయాన్త రజ్గల్ సామ్రాజ్యమ్పణ్ణకిణ సంసారత్తిల్, భగవన్ననోరథత్తుక్కు

విచ్ఛేదమిన్ద్రిక్ష్ణే యోగ్యైకై యాకిఱ వితు కిడై పృతొన్న్దన్ద్రిక్ష్ణే, ఒరు దేశ
లాభత్తాలేషన్ద సుఖసిద్ధియోపాతియుష్ఠ సాంసారికమాన దుఃఖ
నివృత్తియోపాతియుష్ఠజ్ఞానసిద్ధియోపాతియుష్ఠ ఇన్మునోరధసిద్ధియుష్ఠ
భగవత్ప్రసాదాయ త్తమెన్దు కరుత్తు.

(తావతాస్మి కృతీనదా) ఇన్మునోరధమాత్రత్తాలే కృతకృత్య
నాకానిన్దేన్, ఎన్దు మొక్క కృతకృత్యనాకానిన్దేన్; స్వస్థశరీరనాన
పోతోడు దుగ్గశరీరనానపోతోడు వాశియఱ, (౧) “ఆసీనావా
శయానావా తిష్ఠన్తో యత్రకుత్రవా” ఎన్గిఱన్యాయత్తాలే స్థితశయనా
ద్యనస్థావిశేషజ్గళోడు జన్మాన్దరజ్గళోడు వాశియఱ ప్రాప్యసిద్ధియ
టోప్తే ఇన్మునోరధసిద్ధిమాత్రత్తాలే కృతకృత్యనాకానిన్దేన్దే, కీర్త
శ్లోక త్తిల్ ప్రాప్యసిద్ధియల్ సారస్యమ్బాలే జ్ఞానమాత్రమే రసిక్కు
మెన్గిఱతు; ఇతిల్ అన్దసిద్ధియుష్ఠ వేణ్ణా; తత్పిన్ద్యర్థహూన మనోరధ
మాత్రమే యమైయుమెన్దు అన్దసారస్యత్తినుడైయ ఎత్తైయై వొల్లు
కిఱతు; స్మర్తవ్య విషయసారస్యమితే స్మృతిక్కు సారస్యమ్; ఆకై
యాలే స్మర్తవ్యభగవద్విషయ సారస్యత్తినుడైయ అవధియిల్లామై
యైవొల్లిన్ద్రాయ్త్తు; (౨) “నినై నైన్దు శ్చే నిన్దు నెక్కు క్కణ్ణళశు
మ్మెన్దుక నినైన్దిరున్దే శిరమమతీర్ న్దేన్ నేమినెడియవనే” ఎన్దు పెరి
యాన్ద్రా రరుళిచ్చెయ్తతుక్కు ముతల్ ఇతువేయితే,

(౧) “నాహన్దు సఖ్యో భజతోపిజన్తుః భజామ్యమిషా
మనువృత్తివృత్తయే । యథాధనో లబ్ధధనే వినష్టే తచ్చిన్దయాన్య
న్నిభృతోనవేద॥ ఏవం మదర్థోజ్ఞిత లోక వేదస్వానాం హి ప్రా
మయ్యనువృత్తయే బలాః । మయాఽరోక్షం భజతా తిరోహితం

న కామకలుషం చిత్తం మనుతే పాదయోగ్భిత్తమ్ |

కామయే వైష్ణవత్వన్తు సర్వజన్మసు కేవలమ్ ||

౧౩

మాసూయతుం మార్హా శ తత్ప్రియంప్రియాః | సపారయేహం సర
వద్యసంయుజాం సునాధుకృత్యం విబుధాయుషాపివశ | యామా
భజా మర్జరగేహశృంఖలాం సంవృష్టతవ్యఃప్రియాతనాధునా”
ఎన్దితే శేషివాన్తేయుమ్. (౧౨)

(పదప్రకృ) తే-ఉన్నున్తేయ పాదయోః-తిరువగిశిర్, స్థితమ్-
సౌరున్దియిరానిన్తుళ్ళ, మమచిత్తమ్- అసియేరున్తేయ మనస్సానతు,
కామకలుషం న-వేటారుఅన్తేయినా లే కలఙ్గుకీతన్తు; సర్వజన్మసు,
ఎల్లాజన్మజ్గళిలుమ్, వైష్ణవత్వంతు కేవలమ్-ఉనక్కు అడిమైప్పట్టిరు
న్తేయైమాత్తిరిమ్, కామయే-విరుమ్బుకన్తే. (౧౩)

(౧౩-శ్లో-వ్యా) (న కామకలుష మిత్యాది) ఇల్లోకత్తారీ
నానునక్కే యాయురుక్కుమ్ పారితస్యీసుళిమ్ ఎనక్కు- ప్రాప్య
మెన్దిటతు; కీర్తే పరమపదత్తై ప్రాప్యమెన్తుమ్, సుసారథయత్తేప్పొక్కి-
త్తర వేణుమెన్తుమ్, ఇన్దైయెన్తుమ్ వేణ్ణా; జ్ఞానమే అమైయుమెన్తుమ్,
అతు తానుమ్ వేణ్ణా; మనోరథమాత్రమే అమైయుమెన్తుమ్, ప్రాప్య
విరోధియాన జన్మత్తై అనుమతివ్ణియుమ్, ఇప్పడి వ్యాపారభాషణమ్
వణ్ణియైన్ ? , ఒన్తే పురుషార్థమాక నిర్ణయి తపయీక్క వేణ్ణావ్రా
వెన్నిల్, అన్దై వ్యాపారభాషణుల్ల; అడిమైక్కు ఏకాన్తదేశమాన
పరమపదత్తై యాన్తేప్పట్టేన్, అడిమైక్కు విరోధియెన్తు స సారత్తై
వేణ్ణా వేన్దిటతు ఉన్నున్తేయ భోగ్యతాతిశయత్తాలే తద్విషయ
జ్ఞానమే అమైయుమెన్తేన్; జన్మత్తై ఇన్దైన్దతుమ్జ్ఞాన త్తినున్తేయ సార
స్యాతిశయత్తాలే; ఇన్దై యెల్లామ్ ప్రాసంగికమ్; ముతలిలే “సమన్తిన్తు”

ఎన్టుకొన్న పారతన్య్రీసుఖమే ఎనక్కు కామవిషయమెన్టు పురుషార్థజై నిర్ణయితు తలెక్కట్టుకీటతు.

(తే పాదయోః స్థితం-మమచిత్తం-న కామకలుషమ్) నిరుపాధిక శేషియామ్ నిరతిశయభోగ్యనాంబురున్దుళ్ళ పున్నుడైయ తిరువడికిలిలే స్థితమాన వెన్నుడైయచిత్తమ్ వేటొన్టై స్వయంపురుషార్థమాక నినేత్తు క్కలఙ్గుకీటతన్దు; “జితస్తే పుణ్డరీకాక్ష” ఎన్గిటపడియే నానిరున్దువిడతైనన్దు ముకమ్ కాట్టి రుచియై ప్పిటప్పిత్తు పుకురనిఱిత్తిన పడియాలే నిరుపాధిక శేషిత్వముమ్ నిరతిశయభోగ్యత్వముమ్ ఎన క్కనుభూతమితే;

(స్థితమ్) సంస్థితమ్; (౧) “యస్యాస్మి” ఎన్గిటపడియే నన్దేజియన్టి క్కే (౨) “గుణైర్దాస్యః సుపాగతః” ఎన్గిటపడియే అత్తికుక్కుళ్ళొన్ద్రొన్ద్రొన్ద్ర వెన్నుడైయ నెళ్ళాకైయాలే విషయాన్తమ్ కణ్ణుపాకువతోన్ద్ర నేనె. (మమచిత్తమ్) (౩) “ఎన్ మనసే” ఎన్నుమాపాలే నెళ్ళెన్దుడైయ భవ్యతైయై క్కణ్ణు ఊకక్కితాన్.

(వైష్ణవత్వంతు)*తు శబ్దతాలే అనధారణజై చొప్పిల్లుకీటతు; వైష్ణవత్వమావతు - భగవత్పారతన్య్రీ సుఖమాతల్; తదనుకూల వృత్తియాతల్; (౪) “ఏత మానన్దమయమాత్మానమూనజ్ఞానుతి” “అనుసంజ్ఞిరన్” ఎన్టుమ్, (౫) “యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి తేన తేన సహగచ్ఛతి” “ఛాయావాసత్వ మనుగచ్ఛేత్” ఎన్టుమ్, వేదాన్తజ్ఞభౌ పారతన్య్రీమే పురుషార్థమాక చొల్లిన్ద్రొనవిఱే; (౬) “కురుష్వమా మనుచరిమ్” ఎన్నుక్కడవఱితే.

(౧) ఆష్ట-౩-౩-ప్ర.

(౨) రా-క-౪-౧౨

(౩) తి-వాయ్-౧-౧౧.

(౪) తై.

(౫) పరమసంహితా.

(౬) రా-అ-౩-౧-౨౨.

(కామయే) సద్గత్యవస్థనై; (౧) “తవపరిజనభావంకామయే”
ఎవ్వగుళిచ్చెయ్తతుక్కుమ్ ముతలితే ఇతు. కేవలపదత్తాల్-ఇత్త
లైక్కు రసిత్తిరుక్కుమ్బడి యన్తి క్కే స్రక్షస్తనాదికళై పోలే అత్త
లై క్కే భోగ్యమాయిరుక్కుమ్మెనై; (౨) “తసక్కేయాక వేనైక్కు
ళుమీతే యెనక్కే కణ్ణనైయాన్కొళ్ శిఱప్పే” ఎన్నక్కడవతిఱ్ఱే.

పారతన్యమే స్వరూపమాయిరుక్కుమ్మవనుక్కు అనుకూ
లన్మత్తియిల్ వద్దాల్ న్వభావనియతేయిలై, (౩) “తద్యథా తరుణ
వత్సానత్సం వత్సోనామాతరమ్” ఎన్దురత్త్యరత్తకత్వనియతి కణ్ణిలో
మితే. (౪) “భ్రాతాభర్తాచ బన్ధుశ్చ పితాచ మనురాఘవః” ఎన్దు
ఇళైయ పెరుమాళుమ్ ఒరుముత్తైయిలే న్వనస్థితరాయ్ నిన్దవరిఱ్ఱే
* తేరిలే యేఱినపోతు ఛత్రచామరధారికళాయ్ నిన్దాప్పోలే కాట్టిలే
పోకిఱపోతుమ్ ఖనిత్రపిటకాధర రానారిఱ్ఱే; తలై సీర్ ప్పాట్టిలే
పరిమాఱుకిఱ పిరాట్టియుమ్(౫) “దేవత్వేదేవదేహేయంమనుష్యత్వే
చమానుషీ” ఎన్దు అభిమతనుక్కునురూపమానరూపమే తనక్కుమ్
రూపమాక పురిగ్రహిత్తాళితే. (౬) “యదాయదాహి కాసల్యా”
ఎన్దిఱపడియే కాసలైయారుమ్ ఒరుముత్తైయిలే నిన్దిలళితే చక్రవ
ర్తియై క్కుఱిత్తు.

(సర్వజన్మను) నిత్యనాన వాత్సాపుక్కు జన్మమావతు-శరీర
సంయోగమితే, కేవత్వరసమ్ అవిచ్ఛిన్నమాయ్ చ్చెల్లుమాకిల్

(౧) స్తో-౪-౪౩.

(౨) తి-నాయ్-౨-౯-౪.

(౩) భగవచ్చాస్త్రే-మూల.

(౪) రా. ఆయో-౫౦-౩౧.

(౫) వి-పు-౧-౯-౧౪౫.

(౬) రా-అంగ-౨-౬౮.

+ నిన్దిలరిఱ్ఱే.

* ఇరుపరమాన శేర్ త్తియిలే అఱిమై శెయ్యుమ్మోతుమ్.

ఇత్యేన మనయాస్తుత్యాస్తుత్వాదేవం దినేదినే ।

కింజురోస్తి తి చాత్తానం దేవామైవ నివేదయేత్ ॥ ౧౪

జన్మ సరమ్మనైకతై యనుమతిపణినాలుమ్ విరోధమియైనై. “సంసారేస్సి భయానహే మాంసాహి” ఎన్నివితువుడు దాన్యగనత్తుక్కు-విరోధమైన్తి; ఇత్తాల్ జన్మ సమృద్ధమియై స్వయమురుహార్థమియైనై;

అథవా, (సర్వజన్మసు) (౧) “అజాయమానో బహుకావిజాయతే” ఎత్తుమ్, (౨) “బహూనిమే వ్యతీతాని జన్మాని” ఎత్తుమ్ జగద్రక్షణార్థమాక నవతీర్కుమ్ అవతారజ్ఞోత్తోమి తుడర్ న్దజిమైశెయ్యవేణ మెన్తానెన్తుచుమ్. (౧౩)

(పదప్ర) ఇత్యేవమ్-ఇవ్వాత్తాక, అనయాస్తుత్యా-ఇన్ద్రస్తోత్రతాల్, దేవమ్ ఎమ్మెరుమానై, దినేదినే-నాశతోమిమ్, స్తుత్వా-స్తోత్రమ్మణ్ణి, కింజురః అస్తి ఇతిచ ఏవమ్-ఉనక్కు త్రింజువత్తిరుక్కువేణుమ్’ ఎత్తు మిప్పసియింక, దేవాయ-ఎమ్మెరుమాసోరుత్తు, నివేదయేత్-అత్త సమర్పణమ్ ఇన్ద్రకడవక్. (౧౪)

(౧౪-శ్లో-వ్యా) (ఇత్యేనమిత్యాది) ఇతిలోకిన భావవృత్తియిన్తి క్కె యెట్టిన్దవనుక్కు ఇప్పగురత్తై నాడోమిమ్ శిత్తు, అజియేనాక కేమెన్తు అత్త సమర్పణత్తై ప్పణ్ణువాన్

(ఇత్యేనమ్) “ఇతి” ఎత్తుమ్, “ఏనమ్” ఎత్తుమ్ అర్థత్తినుడై యవుమ్ శబ్దత్తినుడై యవుమ్ స్వరూపమ్ శొల్లుకిటు. ఇత్తాల్, అల్లాతజితైకభిత్తాట్టిర్ ఇతుక్కు డ్డాంవేన్ద్రమ్ శొల్లుకిటు.

(అనయాస్తుత్యా) “జితై ఇతిమన్త్రేణ” ఎత్తు ప్రదేశాన్తరత్తిలే మన్త్రయాకచ్చిల్లిన్దు; ఇన్ద్రే స్తోత్రమాకచ్చిల్లిన్దు;

ఇతుక్కుడి యెన్నెన్నిల్, “మన్త్రా రగ్రతాయత ఇతిమ స్త్రీః” ఎన్నిట పడియే అనుసన్ధాతానై ఉత్తరిప్పిక్కుమెన్బిట్ట మన్త్రమెన్నిటతు. * స్తవ్యనాయ్, * ప్రవవియనాన వీశ్వరిన్ తిరుచ్చెవి శాన్ద్రినాల్ ముకమలరుమ తాన్తెయాల్ స్తోత్రమెన్నిటతు.

(దేవమ్) ఎన్దు (౧) “నాత్మాదేవః పురాణోనా” ఎన్దు నిరుపా ధికదేవనాక చ్చొల్లక్కడవళిళే; (దివేదినే) అర్థజ్ఞాన ముడైయవ నుక్కు ఇన్ద శబ్దోచ్చారణమ్ కాదాచిత్తు-మాకవుమామ్; ఇన్దప్పా శురత్తై పున్ద్రుమవనుక్కు నాచోటు ముచ్చరిక్కవేణుమ్.

(కీర్తి-రోస్తీత్వాః) నాన్ కీర్తిరనాక వేణుమెన్దు సర్వేశ్వ రిన్ తిరుపడికళిలే అస్మినమర్పణమ్ పణ్ణనాన్; ఇన్దిధ్యనుష్ఠాన త్తుక్కు-ప్రయోజనమెన్నెన్నిల్; విలతణరాయరుప్పార్ శొన్నపాశు రత్తై దేహత్తాభిమానికళే శొన్నాటుమ్ అవర్కళై నిన్దెత్తు అవర్క లైప్పాల్ తేశ్వరిన్ విషయాదిక్కుమెన్దు కరుత్తు. ఎతుపోలవె న్నిల్; ఓర్వీర్లు సల్లకన్బిట్ట కిన్దపశు పిన్సకల్కన్బిట్టాటుమ్ మత్తై త్తుతోట్కన్బిట్ట మహవిక్కు, * పిన్పు త్తైక్కిన్బిట్టయే నిన్దెత్తు ప్పాల్శురు క్కుమాపోలే

(౧౪)

జతన్తై వ్యాఖ్యానమ్ మున్ద్రోన్ద్రు.

పెరియవాచ్చాన్బిత్తెతిరుపడికళే శరణమ్.

* శ్లోక వ్యాఖ్యానరీతికళై ప్పార్తాల్ ప్రథమజితన్నాస్తోత్రమ్ ఇన్దశ్లోకత్తు జన్ మున్ద్రుపెర్దతాయ్ క్కాణ్ణిటతు. మేల్ ౬ శ్లోకజ్ఞుమ్ ౩-౪ జితన్తై టుమ్ క్రివిధపురాణ ఇతిహాసమచ్చయాదికళేటమ్ కాణ్డెయాల్ వ్యాఖ్యానమ్ శెయ్యులైయెన్దు తోన్బుడిటతు. * మున్దుత్తై.

సర్వేషు దేశకాలేషు సర్వావస్థా సుచాచ్యుత ।

కిజ్జురోస్తి హృషీకేశ భూయోభూయోస్మి కిజ్జురః॥ ౧౧

(పదవురై) అచ్యుత-అశ్రితర్ కలై బరుకాలుమ్ సమువవిడతు నోక్కునువనే! హృషీకేశ-ఇన్దియజ్జళుక్కు నియామకనాన సర్వేశ్వరనే!; సర్వేషు దేశకాలేషు-ఎల్లావిడగ్గలిలుమ్ ఎల్లా క్కాలగ్గళిలుమ్, సర్వావస్థాసుచ-తైశవాది మరణాంతమాన ఎల్లా అవస్థాకళిలుమ్, కిజ్జురః అస్తి-దేవరీరుక్కు త్రింజుపట్టిరానిట్టీకే; భూయోభూయః కిజ్జురోస్తి-[కైజ్జుర్యిత్తిలుళ్ళు ఆదరాతిశయతై క్కుటిత్తపడి.]

యచ్ఛాపరాధం కృతవా నజ్ఞానా త్పురుషోత్తమ ।

మద్భక్తి ఇతి దేవేశ తత్సర్వం తున్తుమర్హసి॥ ౧౬

(పదవురై) పురుషోత్తమ దేవేశ-పురుషోత్తమనాన ఎమ్మేరుమానే! అహమ్-అడియే, అజ్ఞానాత్-అటివిల్లైమెయినాలే, అపరాధం కృతవానితియత్-పిదై శెయ్ శేనెన్పుతు యాతోన్ముణ్ణో, తత్సర్వమ్-అతైయెల్లామ్, మద్భక్తి ఇతి-ఇవన్ నమ్మడియాసన్తో, ఎన్ముతిరువుళ్ళున్బుణ్ణి, తున్తుమర్హసి - తుమిక్కక్క-డసీర్. ౧౬

అహజ్ఞారాధకామేషు ప్రీతి రదై వ్యవసశ్యతు ।

త్వాం ప్రపన్నస్య మేదేన వర్ణతాం శ్రీమతి త్వయి॥ ౧౭

(పదవురై) హేదేవ-స్వామి!; త్వామ్-దేవరీరై, ప్రపన్నస్య-ఆశ్రయిత్తవనాన, మే-అడియేనుక్కు, అహజ్ఞా, రాధకామేషు-గర్వమెన్న అర్థమెన్న కామమెన్న ఇవన్బుణ్ణిలుళ్ళు, ప్రీతిః-నశ్చైయానతు,

అద్యైవ-ఇహాపీతే, నశ్యతు-ఓభయక్కడవతు, శ్రీమతి - శ్రీయఃపతి
యాగ, త్వయి-దేవరీడ త్తిత్, ప్రీతిః-అన్బానతు, వర్ధతామ్ - వశర్
స్తోజుక. ౧౭

క్వాహ మత్స్యస్తదుర్బుధిః క్వచాత్స హితవీక్షణమ్ ।

యద్ధితం మను దేవేశ తదాజ్ఞాపయ మాధవ! ౧౮

(పదపురై) దేవేశ-దేవాధిరాజనే! అత్స్యస్తదుర్బుధిః-మిక
పుష్ పొల్లాజ్గానబుద్ధియైయుడైయ, అహం క్వ - అడియేక్ ఎగ్జే!
ఆత్ హితవీక్షణం క్వ-తనక్కు నన్నె తేడిక్కొళ్ళుకై యెప్పతు ఎగ్జే;
మాధవ-శ్రీయఃపతియే! మను-అడియేనుక్కు, యత్ హితమ్-యా
తొన్లు నన్నె యాయగుక్కుమో, తత్ ఆజ్ఞాపయ-అతనై దేవరీర్
తామే జ్ఞాపనమ్ శెయ్తరుళ వేణుమ్. [మికపుష్ దుర్బుద్ధియాన
అడియేక్ స్వబుద్ధియూలే ఒగుననై తేడిక్కొళ్ళునల్లెనల్లె నాతలాల్
సర్వజ్ఞరాన దేవరీరే కరు త్తటిన్లు కార్యమ్ శెయ్తరుళ వేణు
మెన్నిటతు.] ౧౯

సాహంతే దేవదేవేశ నార్చనాదా స్తుతౌనచ ।

సామర్థ్యవాక్ కృపామాత్ర మనోవృత్తిః ప్రసీదమే॥ ౧౯

(పదపురై) దేవదేవేశ- సర్వోత్కృష్టనాన ఎప్పెరుమానే!
సాహమ్- అడియేక్, తే అర్చనాదా - దేవరీరుడైయ తిరువారాధ
నాధికార త్తిలుమ్, న సామర్థ్యవాక్ - శక్తియుడై యేనల్లె;
స్తుతౌచ - దేవరీరై స్తోత్రమ్ శెయ్నతిలుమ్, న సామర్థ్యవాక్-శక్తి
యుడై యేనల్లె; [అతః ఆక్తయినాలే] కృపామాత్రమనోవృత్తిః-
కృపాగుణ మొన్టైయే మనోధర్మాక వుడైయదేవరీర్, మే-అడియేక్

తిరిత్తిల్, ప్రసీద-(అన్ద నిర్నేతుకకప్పపై యడియాకవే) ఇరన్గి
యరుళవేణుమ్.

౧౯

ఉపచారాపదేశేన కృతాన హరిహర్తయమ్ ।

అపచారా నిర్మాణ సర్వాత్ క్షయస్వ పురుషోత్తమమ్॥ ౨౦

(పదవురై) పురుషోత్తమ-వారీర్ పురుషోత్తమరే । అహ
రహః-నాళోత్తోఱుమ్, మయా-అఱియేనాల్, ఉపచారాపదేశేన -
ఉపచరిక్కిఱి వ్యాజత్తాలే, కృతా - కల్పింపట్ట, ఇర్మాన్ సర్వానప
చారాన్ - ఇన్ద భగవదపచార భాగవతాపచార అనన్యోపచారజ్ఞ
శెల్లావర్తై యుమ్, క్షయస్వ-క్షయిత్తురుళవేణుమ్. ౨౦

ప్రథమజితన్తై సమ్పూర్ణమ్.

